

Päijänteeseen kansallispuiston yritystutkimus 2007

Aino von Boehm
aino.vonboehm@gmail.com

Översättning: Tmi Pimma Åhman

Kansikuva: Matkustajalaiva m/s Elbatar kuljettaa matkalaisia Vääksystä ja Padasjoelta kansallispuistoon.
Kuva: Titta Jylhänkangas

© Metsähallitus 2010

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-764-3 (pdf)

Aino von Boehm

Päijänteen kansallispuiston yritystutkimus 2007

KUVAILULEHTI ESIMERKKI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	22.3.2010
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	802/52/2010
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Päijänteen kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Päijänteen alue FI0335003		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Aino von Boehm		
JULKAISUN NIMI	Päijänteen kansallispuiston yritystutkimus 2007		
TIIVISTELMÄ	<p>Päijänteen kansallispuisto sijaitsee Etelä-Suomen läänissä eteläisellä Päijänteellä, Asikkalan, Sysmän ja Padasjoen kuntien alueella. Puistossa suoritettiin talven ja kevään 2007 aikana yritystutkimus, jolla selvitettiin seudulla toimivien luontomatkailuyritysten toimintaa ja Päijänteen kansallispuiston merkitystä yritysten toiminnassa.</p> <p>Yritystutkimukseen valittiin 100 kansallispuiston lähialueella vaikuttavaa yritystä, joista 17 vastasi kyselyyn. Vastanneista 7 ilmoitti käyttävänsä kansallispuistoa liiketoiminnassaan. Yleisimmät yritysten toimialat olivat majoituspalvelut (56 % vastanneista) ja ravitsemispalvelut (43 %). Yrityksillä oli ollut viimeisen vuoden aikana yhteensä noin 27 500 asiakasta, joista noin viidesosa oli käyttänyt kansallispuistoa. Valtaosa (yli 80 %) kansallispuistoa käyttäneistä asiakkaista oli suomalaisia.</p> <p>Yrityksillä oli keskimäärin alle kaksi vakituista työntekijää vuonna 2007. Yhteensä tutkimukseen osallistuneet yritykset työllistivät 62 henkilöä, joista 48 asui kansallispuiston sijaintikunnissa Asikkalassa tai Padasjoella. Yritysten työvoimatilanne oli edellisen vuoden aikana ollut kaiken kaikkiaan hyvä. Päijänteen kansallispuiston käyttö painottuu voimakkaasti kesäkaudelle, sillä kesäelokuun aikana alueella kävi 72 % haastateltujen yritysten koko vuoden asiakasmäärästä.</p> <p>Kuudesta puistoa käyttäneestä yrityksestä kaksi arvioi, että alue oli merkinnyt yritystoiminnalle erittäin paljon, lopuille merkitys oli ollut keskinkertainen tai melko vähäinen. Vesillä liikkumiseen liittyvät aktiviteetit olivat yritysten tarjonnassa yleisimpiä: reittiliikennepalveluiden lisäksi tarjolla oli moottoriveneilyä, purjehdusta sekä soutua ja melontaa. Alueen palveluista ja rakenteista parhain arvioitiin tulentekopaikat ja tiestö. Yrittäjien tuottamien palvelujen sekä uimarantojen palveluvarustuksen ja yleisökäymälöiden laatuun ja määrään toivottiin parannusta. Yritykset, jotka eivät olleet käyttäneet kansallispuistoa, mainitsivat syiksi etenkin pitkän etäisyyden puistosta sekä palveluiden ja liikenneyhteyksien puutteen. Yhteysliikenteen parantamista pidettiin tärkeänä, jotta yritysten olisi mahdollista hyödyntää kansallispuiston saaria toiminnassaan.</p> <p>Haastateltujen yritysten yhteistyön määrä toisten yritysten kanssa vaihteli suuresta olemattomaan, yrityksillä oli kuitenkin aikomus lisätä yhteistyön määrää tulevaisuudessa. Yleisin yhteistyön muoto oli alihankintapalveluiden tilaaminen. Metsähallituksen kanssa yhteistyötä oli ollut hyvin vähän, ja sitä pidettiin heikkona. Metsähallituksen toiminnassa saivat eniten kiitosta erityisryhmille tarkoitettujen rakenteiden ja reittien turvallisuus sekä infotaulut, viitat ja muut maasto-opasteet. Asiakastytyväisyysindeksi oli kokonaisuudessaan 3,46 eli hieman keskinkertaista parempi.</p> <p>Kestävän luontomatkailun periaatteisiin suhtauduttiin myönteisesti ja niiden katsottiin soveltuvan hyvin myös yritysten omaan toimintaan. Kaikki yritykset arvioivat toimintansa pysyvän ennallaan tai kasvavan tulevaisuudessa. Myös alueen matkailun uskottiin kasvavan, ja yli puolet yrityksistä uskoi Päijänteen kansallispuiston merkityksen yritystoiminnalleen tulevaisuudessa paljon.</p>		
AVAINSANAT	Päijänne, kansallispuisto, yritystutkimus		
MUUT TIEDOT	Yritystutkimus toteutettiin osana Inhappytants – Eloisa Maaseutu -hanketta.		
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 129		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-764-3
SIVUMÄÄRÄ	64 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	22.3.2010
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	802/52/2010
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000 -område		
OMRÅDETS NAMN	Päijänne nationalpark		
NATURA 2000 -OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Päijänteen alue FIO335003		
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Aino von Boehm		
PUBLIKATION	Företagsundersökning på Päijänne nationalpark 2007		
SAMMANDRAG	<p>Päijänne nationalpark ligger i Södra Finlands län, i kommunerna Asikkala, Sysmä och Pada-sjoki i södra delen av Päijänne. I nationalparken gjordes under vintern och våren 2007 en företagsundersökning, i vilken man utredde traktens naturturismföretags verksamhet och Päijänne nationalparks betydelse för företagets verksamhet.</p> <p>Till undersökningen valdes 100 företag som är verksamma i nationalparkens närområden. 17 av dem svarade på enkäten, och 7 av svararna meddelade att de använder nationalparken i sin affärsverksamhet. De vanligaste verksamhetsbranscherna var inkvarteringstjänster (56 % av svaren) och restaurang- och cateringtjänster (43 %). Förtagen hade under de senaste 12 månaderna haft sammanlagt 27 500 kunder, av vilka ca en femtedel hade begagnat sig av nationalparken. Huvudparten (över 80 %) av de kunder som använt nationalparken var finländare.</p> <p>Förtagen hade i genomsnitt mindre än två stadigvarande anställda år 2007. De företag som deltog i enkäten sysselsatte sammanlagt 62 personer. Av dessa bodde 48 i Asikkala eller Pada-sjoki, dvs. i två av de kommuner på vilkas område nationalparken ligger. Förtagens arbetskraftssituation hade på det hela taget varit god under det föregående året. Användningen av Päijänne nationalpark var koncentrerad till sommaren: 72 % av de intervjuade företagens kunder besökte nationalparken i juni-augusti.</p> <p>Av de sex företag som använde nationalparken uppgav två att området hade haft en mycket stor betydelse för företagsverksamheten medan resten ansåg att betydelsen för dem hade varit medelmåttig eller rätt liten. Aktiviteter som hänger ihop med båtliv var de vanligaste tjänsterna i företagets utbud: förutom ruttbåtstrafik förekom motorbåtsåkning, segling, rodd och paddling. Av tjänsterna och anläggningarna på området var svaren nöjdast med eldplatserna och vägnätet. Däremot önskade de att de tjänster som företagare producerar och de allmänna toaletterna skulle vara bättre både när det gäller kvaliteten och mängden. De företag som inte har använt nationalparken angav som orsaker till detta framför allt det långa avståndet från nationalparken samt bristen på tjänster och trafikförbindelser. En förbättring av trafikförbindelserna ansågs mycket viktig, för att företagen skulle kunna använda nationalparken i sin verksamhet.</p> <p>De intervjuade företagens samarbete med andra företag varierade från livligt till nästan inget, men gemensamt för alla företagen var planerna på att utöka samarbetet. Den allmänaste formen av samarbete var beställning av tjänster från entreprenörer. Samarbete med Forststyrelsen förekom mycket sparsamt, och man var missnöjd med det. Mest beröm av Forststyrelsens tjänster och anläggningar fick säkerheten hos konstruktionerna och rutterna för grupper med särskilda behov samt informationstavlor, vägvisarna och den övriga skyltningen i terrängen. Kundbelåtenhetsindexet var i sin helhet 3,46, dvs. något bättre än medelmåttigt.</p> <p>Svararna förhöll sig positivt till principerna för hållbar naturturism och principerna ansågs passa bra in i företagets egen verksamhet. Samtliga företag uppskattade att deras verksamhet kommer att fortsätta som hittills eller växa i framtiden. Även turismen uppskattades växa i framtiden, och över hälften av företagen ansåg att Päijänne nationalpark kommer att ha en stor betydelse det egna företagets verksamhet de kommande åren.</p>		
NYCKELORD	Päijänne, nationalpark, företagsundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER	Företagsundersökningen genomfördes som en del av projektet Inhappytants – Eloisa Maaseutu.		
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 129		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-764-3
SIDANTAL	64 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 YRITYSTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
2.1 Alueen kuvaus	8
2.2 Aineisto ja menetelmät	11
3 TULOKSET	12
3.1 Yritysten taustatiedot.....	12
3.1.1 Yritysten päätoimiala ja tuotteet.....	12
3.1.2 Yritysten asiakkaat	13
3.1.3 Yritysten työllisyystilanne.....	15
3.2 Päijänteen kansallispuiston käyttö.....	17
3.2.1 Päijänteen kansallispuiston käyttötavat ja käytön tarkoitus	17
3.2.2 Päijänteen kansallispuiston tarjoamat mahdollisuudet	18
3.2.3 Metsähallituksen palveluiden käyttö ja arviointi	20
3.3 Toimintaympäristö ja yhteistyö.....	25
3.3.1 Toimintaympäristö.....	25
3.3.2 Yritysten välinen yhteistyö.....	26
3.3.3 Yritysten ja Metsähallituksen välinen yhteistyö.....	28
3.4 Asiakastyytyväisyys	31
3.5 Kestävä luontomatkailu	31
3.6 Tulevaisuus.....	32
3.7 Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle	34
4 TULOSTEN TARKASTELU JA YHTEENVETO.....	35
LÄHTEET	38
LIITTEET	
Liite 1 Asiakastyytyväisyys osatekijöittäin	39
Liite 2 Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle.....	40
Liite 3 Kyselylomake	41
Liite 4 Kestävän luontomatkailun periaatteet Metsähallituksen kohteissa.....	62
Liite 5 Saatekirje.....	64

1 Johdanto

Eteläisellä Päijänteellä sijaitseva Päijänteen kansallispuisto on perustettu 1993 suojelemaan rakentamattomana säilynyttä suurjärvisaaristoa ja sen luontoa. Noin viisikymmentä saarta ja luotoa käsittävä puisto muodostaa monipuolisen ja maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Metsähallitus vastaa kansallispuiston hoidosta ja ylläpitää sen retkeilyrakenteita. Keskeinen sijainti lähellä suuria kaupunkeja sekä lukuisat luonnonsatamat ovat tehneet Päijänteen järvipuistosta suosittun retkeilykohteen.

Päijänteen kansallispuistoon on laadittu vuonna 1997 runkosuunnitelma (Metsähallitus 1997). Alueen virkistyskäyttöä on selvitetty kansallispuiston perustamisen yhteydessä ja vuonna 2008 tehdyissä kävijätutkimuksissa (Metsähallitus 1996, von Boehm 2010). Puistossa ei ole aiemmin tehty yritystutkimusta, joten tutkimuksen tuottama tieto lähialueen yritystoiminnasta ja siitä, miten yrittäjät hyödyntävät kansallispuistoa liiketoiminnassaan, on tarpeen.

Päijänteen kansallispuiston yritystutkimus toteutettiin osana Inhappytants – Eloisa Maaseutu -hanketta, jonka yhtenä keskeisenä teemana oli Päijänteen kansallispuiston hyödyntäminen matkailussa ja siihen liittyvät uudet yhteistyömallit. Metsähallitus toimi hankkeessa yhteistyökumppanina ja oli mukana ohjausryhmässä. Hanke toteutettiin Päijänne-Leaderin alueella, johon kuuluvat kansallispuiston sijaintikunnat Asikkala, Sysmä ja Padasjoki (Päijänne-Leader 2009). Hankkeen toteutuksesta vastasi Koulutuskeskus Salpauksen Asikkalan toimipiste ja hankkeen kansallispuisto-osion koordinaattorina toimi Sirpa Glad-Staf.

Tutkimus toteutettiin talven ja kevään 2007 aikana. Tavoitteena oli saada tietoa kansallispuiston lähialueella toimivien yritysten toimialoista ja asiakasrakenteesta, kansallispuiston merkityksestä lähialueen yritystoiminnassa ja yritysten tyytyväisyydestä kansallispuiston palveluihin sekä kartoittaa yritysten toiveita tulevaisuuden yhteistyöstä. Tutkimuksen tuloksia käytetään hyväksi kansallispuiston käytön, luontomatkailun ja palvelutarjonnan kehittämisessä. Tutkimus toteutettiin postikyselynä. Kyselylomakkeen laadinnasta vastasi puistonjohtaja Jere Rauhala ja postituksen hoiti Sirpa Glad-Staf. Vastausten tallennuksen teki Outi Mäenpää ja raportin on kirjoittanut Aino von Boehm.

2 Yritystutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Vuonna 1993 perustettu Päijänteen kansallispuisto sijaitsee Etelä-Suomen läänissä, Päijät-Hämeessä eteläisellä Päijänteellä (kuva 1). Kansallispuiston sijaintikunnat ovat Asikkala, Sysmä ja Padasjoki. Puiston saaristokokonaisuuteen kuuluu viitisenkymmentä saarta ja luotoa ja rantaviivan pituus on yhteensä noin 80 kilometriä. Pääosa saarista sijaitsee Padasjoen edustalla. Lisäksi puistoon kuuluu saaria Etelä-Päijänteen itäosista sekä harjusaarista muodostunut Pulkkilanharju, joka Päijänteen ylittävänä toimii puiston eteläisenä porttina. Tässä luvussa oleva alueen kuvaus perustuu Metsähallituksen Luontoon.fi-verkkopalvelun tietoihin (Metsähallitus 2008).

Päijänteen kansallispuisto on perustettu suojelemaan suomalaisen suurjärven saaristoluontoa. Geologialtaan ja maisemaltaan kaksijakoista puistoa luonnehtivat pitkittäisharjujaksoihin kuuluvat hiekkarantaiset harjusaaret ja toisaalta Päijänteen seudulle tyypilliset kallio- ja moreenisaaret. Suosituimmat vierailukohteet ovat maamme suurimpiin ja komeimpiin harjusaariin lukeutuva Kelvenne sekä Päijänteen poikki kulkeva Pulkkilanharju. Kansallispuiston pienet saaret ja luodot ovat linnustollisesti arvokkaita ja niillä pesii useita uhanalaisia lajeja. Harjusaarilla on lukuisia hiekkarantoja ja laguunimaisia poukamia, jotka ovat retkeilijöiden suosiossa. Virallista uimarantaa puistossa ei ole, mutta uiminen on sallittua koko alueella rajoitusosia lukuun ottamatta. Päijänteen yhdistyneet suppalahdet tarjoavat veneilijöille syviä ja suojaista luonnonsatamia, joihin rantautuminen onnistuu köliveneelläkin.

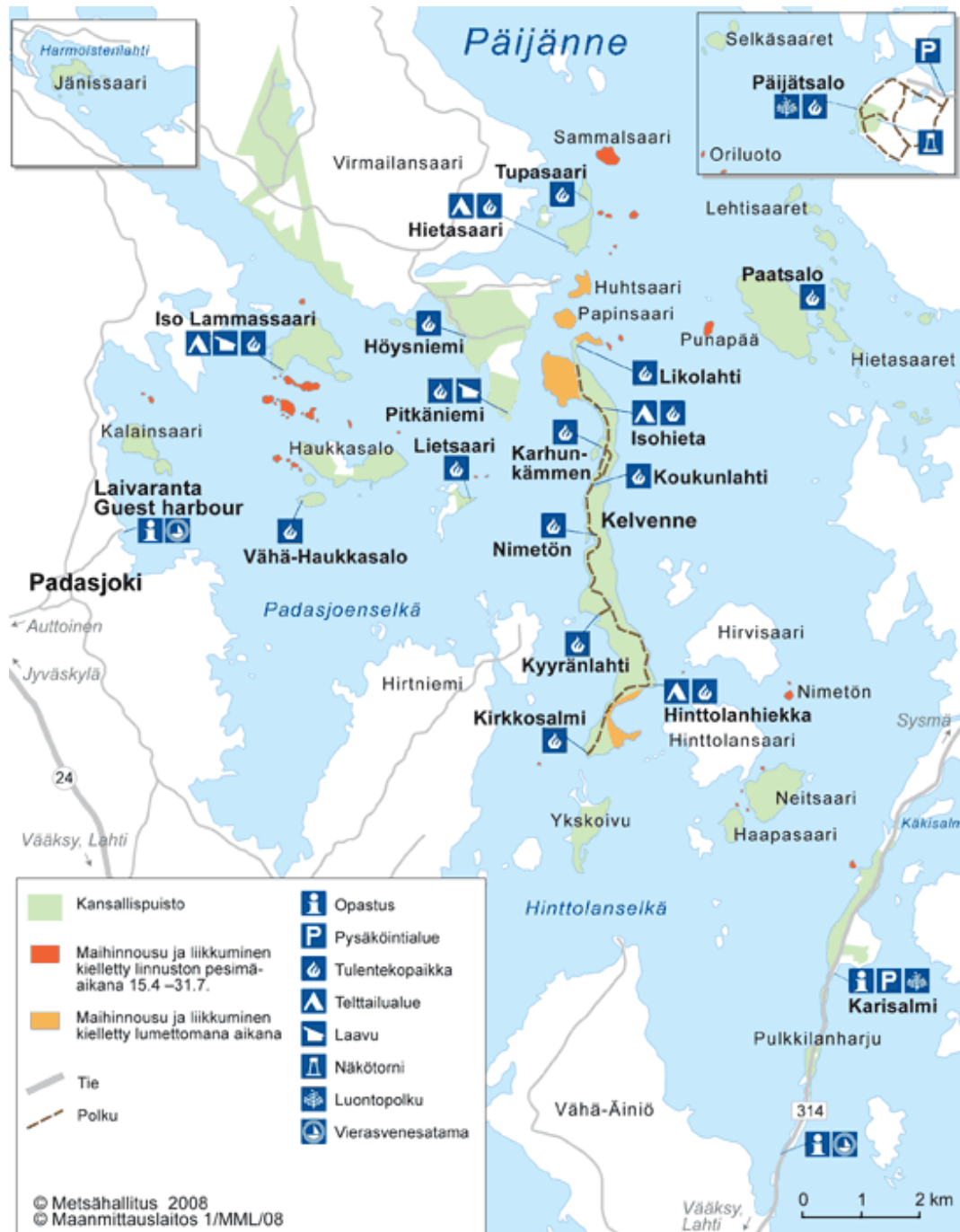
Päijänteen kansallispuisto on erityisesti omatoimiretkelijöiden suosiossa, ja suurimpaan osaan kansallispuistoa pääsee ainoastaan vesitse. Lähimmät satamat ovat Padasjoella ja Asikkalan Vääksyssä valtatie 24:n varressa sekä Sysmän Suopelossa. Kesäaikaan puistoon liikennöi matkustajalaiva m/s Elbatar Vääksyn satamasta ja Padasjoen laivarannasta sekä tarpeen mukaan pienempi tilausvene. Paras lähtöpiste kansallispuistoon suuntaaville retkeilijöille on Padasjoen laivaranta. Pulkkilanharjua pitkin kulkee Asikkala–Sysmä-maantie (n:o 314). Autolla pääsee ajamaan Kellosalmen sillan kautta myös Päijänteen suurimpaan saareen Virmailaan, josta osa kuuluu kansallispuistoon. Saarella olevan Höysniemen tulentekopaikan lähelle pääsee autolla. Puistoa ympäröivillä vesialueilla on keskimäärin 2,4 metrin syvyiset väylät, joita pitkin veneilijät pääsevät puistoon.

Kuva 1. Päijänteen kansallispuiston sijainti. © Metsähallitus 2010, © Maanmittauslaitos 1/MML/10.

Kansallispuiston alueella on 17 luonnonsatamaa, jotka toimivat veneilijöiden rantautumispaikkoina. Vierassatamat sijaitsevat Sysmässä ja Padasjoella. Pulkkilanharjulla veneilijöitä palvelevat vieraslaiturit Karisalmen sillan läheisyydessä ja ravintola Reimarin rannassa (kuva 2). Tulentekopaikkoja puiston alueella on yhteensä 17. Yöpyjiä palvelevat 6 telttailualueeta sekä 2 laavua. Virmailansaaren lisäksi ainoa autolla saavutettava tulipaikka löytyy Sysmän Päijätsalosta.

Kuva 2. Päijänteen kansallispuisto palveluineen vuonna 2008. © Metsähallitus 2010, © Maanmittauslaitos 1/MML/10.

Puiston luontoon ja maisemiin voi tutustua veneilyn lisäksi retkeily- ja luontopolkuja pitkin. Kelvenneen luonto tulee tutuksi merkityllä retkeilypolulla, joka kulkee saaren päästä päähän. Pulkkilanharjua pääsee näkemään ilman venettäkin. Siellä oleva luontopolku esittelee harjun syntyä ja luontoa. Kansallispuiston pohjoisnurkassa Päijätsalon saarella kulkee myös luontopolku, jonne pääsee ilman venettä.

Kansallispuiston lähivedet soveltuvat hyvin kanoottiretkeilyyn. Paikalliselta yrittäjältä on vuokrattavissa kanootteja, pienveneitä ja retkeilyvarusteita. Metsähallituksen yhteistyöyritykset järjestävät opastettuja patikointi- ja melontaretkiä niitä kaipaaville retkeilijöille. Vääksyn kanavan tuntumassa sijaitseva Päijännetalo järjestää kesäisin opastettuja Kelvenne-retkiä. Padasjoen kunta ylläpitää talvisin kelin ja jäätilanteen salliessa hiihtolattia Päijänteen jäällä. Retkeilijöitä palvelevat kesäaikaan Padasjoen laivarannan kauppa, ravintola ja kahvila sekä Karisalmen kioski Pulkkilanharjulla.

Taulukkoon 1 on koottu tärkeimmät tiedot Päijänteen kansallispuistosta vuonna 2008. Ajankoh- taista ja tarkempaa tietoa löytyy mm. Luontoon.fi-verkkopalvelusta (www.luontoon.fi).

Taulukko 1. Päijänteen kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot vuonna 2008.

PÄIJÄNTEEN KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	Vuonna 1993
Sijainti	Etelä-Suomen läänissä, Päijät-Hämeessä Asikkalan, Sysmän ja Padasjoen kuntien alueella.
Kansallispuiston pinta-ala	– Maapinta-ala 14 km ² , vesialueet eivät kuulu puistoon – Kansallispuiston alue on jaettu liikkumismääräysten perusteella perus- osaan ja rajoitusosaan (Metsähallitus 1997)
Käyntimäärä	Noin 14 300 käyntikertaa vuonna 2008
Palvelut	Metsähallituksen palvelut: – Telttailualueet, 6 kpl – Tulipaikat, 17 kpl – Retkisatamat, 16 kpl – Hämeen luontokeskus vastaa Päijänteen kansallispuistoa koskeviin kysymyksiin ympäri vuoden – Kesäaikaan kävijöitä palvelee Vääksyn kanavan tuntumassa sijaitsevan Päijännetalon opastuspiste Yrittäjien tarjoamat palvelut: – Pulkkilanharjulla Karisalmen levähdysalueella kesäkioski – Padasjoen laivarannassa kesäkauppa, ravintola ja kahvila – Juomavesipisteet Vääksyn ja Sysmän vierassatamissa sekä Padasjoen laivarannassa – Ohjelmapalveluita, mm. melontaretkiä ja venekuljetuksia kansallispuistossa – Kansallispuiston lähialueella ravintola-, kahvila-, majoitus- ja ohjelmapalveluita, venekuljetuksia
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, luontomatkailu, luonnon virkistyskäyttö, marjastus, sienestys
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Runkosuunnitelma laadittu vuonna 1997 (Metsähallitus 1997).

2.2 Aineisto ja menetelmät

Tutkimus toteutettiin postikyselynä talven ja kevään 2007 aikana osana Inhappytants – Eloisa Maaseutu -hanketta. Hankkeen tavoitteena oli muun muassa uusien toimintamallien löytäminen Päijänteen kansallispuiston toiminnan kehittämiseksi. Hankkeen toimintatapoina olivat yritystutkimuksen lisäksi pienryhmätyöskentely, teemaseminaarit, työpajat ja opintomatkat. Tämä raportti käsittelee tutkimuksen tuloksia ainoastaan Metsähallituksen yritystutkimuksen osalta eikä ota kantaa emohankkeeseen ja sen tavoitteisiin. Varsinainen hanke päättyi vuoden 2008 alkupuolella ja hankeryhmä on koonnut siitä omat raporttinsa ja tuloksensa, joissa on hyödynnetty jossain määrin myös tämän yritystutkimuksen aineistoa. Lisätietoja hankkeesta on saatavissa Koulutuskeskus Salpauksesta (Koulutuskeskus Salpaus 2008).

Yritystutkimuksessa haastateltiin Päijänteen kansallispuiston sijaintikunnissa toimivia luontomatkailuyrittäjiä. Haastateltavat yritykset valittiin Elävä Maaseutu -hankkeen ohjausryhmässä, jossa Metsähallitus oli mukana yhtenä yhteistyötahona. Mukaan valittiin käytännössä kaikki Etelä-Päijänteen yritykset, jotka toimivat Asikkalan, Padasjoen ja Sysmän kuntien alueella.

Kyselyn postituksesta ja aineiston vastaanottamisesta vastasi Koulutuskeskus Salpaus. Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiolomaketta, jota muokattiin Päijänteen kansallispuistoon sopivaksi. Vakiolomaketta käytettäessä tutkimus saadaan vertailukelpoiseksi muiden Metsähallituksen vastaavien alueiden tutkimusten kanssa. Tutkimuksessa käytetty lomake on liitteenä 3. Lomakkeen laadinnasta vastasi puistonjohtaja Jere Rauhala. Lomakkeen liitteenä oli saatekirje, jossa kerrottiin Inhappytants – Eloisa Maaseutu -hankkeesta ja sen tavoitteista (liite 5). Saatekirjeellä yrittäjiä pyydettiin vastaamaan kyselyyn ja samalla heitä rohkaistiin lähtemään mukaan hankkeeseen.

Kysely postitettiin sadalle kansallispuiston läheisyydessä toimivalle matkailuyrittäjälle ja talven aikana heille lähetettiin useita muistutuksia kyselystä. Kohdejoukosta vastasi 17. Kyselyn vastausprosentti oli siten 17, mikä on sangen alhainen. Aineistoa ei voida pitää edustavana kansallispuiston lähialueen yrittäjien suhteen, mutta siitä voidaan mm. arvioida, miten merkittävänä alueen yritykset yleensä kokevat kansallispuiston oman toimintansa kannalta.

Aineisto tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppiarvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havainnoista, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Aineiston pienen määrän vuoksi vastausten jakaumia ei ollut aina mielekästä tarkastella prosenttiosuuksina. Sen vuoksi jakaumien tarkastelussa käytetään useasti vastanneiden yritysten lukumäärää prosenttiosuuksien sijaan, etenkin, jos kysymykseen on vastannut vain muutama yritys.

3 Tulokset

3.1 Yritysten taustatiedot

3.1.1 Yritysten päätoimiala ja tuotteet

Päijänteen kansallispuiston yritystutkimukseen osallistuneista yrityksistä puolet ilmoitti toimialueekseen koko Suomen (taulukko 2). Kansallispuiston sijaintikunnissa Asikkalassa, Sysmässä ja Padasjoella toimi viisi yrittäjää. Tutkimukseen osallistuneiden yritysten toiminta painottui majoitus- ja ravitsemispalveluiden tuottamiseen, sillä suunnilleen puolet yrityksistä ilmoitti ne yhdeksi päätoimialakseen (taulukko 3). Viidesosa yrityksistä (kolme yrittäjää) ilmoitti päätoimialakseen virkistys- ja viihdepalvelut ja sekalaiset matkailupalvelut. Muita kuin valmiiksi määriteltyjä päätoimialoja nimesi kolme yritystä ja näiksi tarkennettiin oheisohjelma, hevosmatkailu sekä veneily ja purjehdus (taulukko 4).

Taulukko 2. Yritysten toimialueet. Yhden yrityksen toiminta voi kohdistua useampaan toimialueeseen.

Toimialue	kpl	%
Toimialue koko Suomi	9	53
Päijät-Häme	1	6
Länsi-Suomen lääni	1	6
Asikkala	5	29
Padasjoki	5	29
Sysmä	5	29
Muu kunta	3	18
Vastanneita yhteensä	17	

Taulukko 3. Yritysten päätoimialat. Yhdellä yrityksellä voi olla useampia päätoimialoja.

Toimiala	kpl	%
Majoituspalvelut	9	56
Ravitsemispalvelut	7	44
Henkilöliikennepalvelut	2	12
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	1	6
Kulttuuripalvelut	1	6
Virkistys- ja viihdepalvelut	3	19
Sekalaiset matkailupalvelut	3	19
Liitännäiset tuotteet	2	12
Muu	3	19
Vastanneita yhteensä	16	

Taulukko 4. Yritysten muut päätoimialat.

Muut päätoimialat	kpl
Oheisohjelma	1
Veneily, purjehdus	1
Hevosmatkailu	1
Vastanneita yhteensä	3

3.1.2 Yritysten asiakkaat

Tutkimukseen osallistuneiden yritysten kansallispuiston aluetta käyttäneet asiakkaat olivat viimeisten 12 kuukauden aikana olleet pääosin suomalaisia (taulukko 5). Asiakaskunta jakautui sekä kokonaisuudessaan että puistoa käyttäneiden asiakkaiden osalta melko tasaisesti yritysasiakkaisiin (53 %) ja yksityisasiakkaisiin (47 %, taulukko 6). Yrityksillä oli ollut kysyttynä aikana yhteensä 27 540 asiakasta ja näistä noin viidesosa oli käyttänyt kansallispuistoa. Yhteensä kansallispuistoa käytti siis reilut 5 600 tutkimukseen vastanneiden yritysten asiakasta ja heistä 13 % oli ulkomaalaisia. Kaikista yritysten asiakkaista ulkomaalaisia oli 15 %. Taulukkoon 7 on kerätty ulkomaisten asiakkaiden kansallisuudet. Eniten näytti olleen saksalaisia (18 %) ja ranskalaisia (9 %). Joka toisen ulkomaisen asiakkaan kotimaa oli kuitenkin jätetty erittelemättä, joten todellisuudessa eri kansallisuuksien osuudet saattavat olla hyvinkin erilaiset kuin mitä taulukosta käy ilmi.

Taulukko 5. Yritysten Päijänteen kansallispuiston aluetta käyttäneiden asiakkaiden jakautuminen viimeisten 12 kk:n aikana (n = asiakasmääränsä ilmoittaneiden yritysten lukumäärä).

Yritysten aluetta käyttäneistä asiakkaista	Kpl	%
Suomalaisia	4 908	87
Ulkomaalaisia	762	13
Yhteensä (n = 7)	5 670	100
Yksityisasiakkaita	2 665	47
Yritysasiakkaita	3 005	53
Yhteensä (n = 5)	5 670	100

Taulukko 6. Yritysten kaikkien asiakkaiden jakautuminen viimeisten 12 kk:n aikana.

Yritysten asiakkaista	Kpl	%
Suomalaisia	23 383	85
Ulkomaalaisia	4 157	15
Yhteensä (n = 17)	27 540	100
Yksityisasiakkaita	12 908	47
Yritysasiakkaita	14 632	53
Yhteensä (n = 14)	27 540	100

Taulukko 7. Yritysten ulkomaisten asiakkaiden kotimaa viimeisten 12 kk:n aikana (n = 15).

Kotimaa	kpl	%
Itävalta	30	1
Tanska	300	7
Viro	180	4
Ranska	360	9
Saksa	757	18
Latvia	30	1
Liettua	30	1
Norja	30	1
Venäjä	223	5
Ruotsi	90	2
Muu kuin Suomi, ei määritelty tarkemmin	990	24
Ulkomaisia asiakkaita yhteensä	4 103	

Päijänteen kansallispuiston käyttö painottuu voimakkaasti kesäkaudelle, sillä kesä-elokuun aikana asiakkaita oli 72 % koko vuoden asiakasmäärästä (taulukko 8). Vilkkain kuukausi oli heinäkuu, jolloin asiakkaita oli lähes kolmasosa koko vuoden asiakasmäärästä. Marraskuusta huhtikuun loppuun kansallispuistossa toimivien yritysten asiakkaat eivät käytännössä käytä puistoa lainkaan.

Yksityis- ja yritysasiakkaiden jakaumat poikkeavat toisistaan jonkin verran: yksityisasiakkaiden huippulukemat olivat loma-aikaan heinäkuussa, jolloin kertyi 45 % koko vuoden asiakasmäärästä. Yritysasiakkaat puolestaan jakautuivat tasaisemmin toukokuun ja lokakuun väliselle ajalle ja suosituin kuukausi oli elokuu.

Taulukossa 9 on vastanneiden yritysten kaikkien asiakkaiden kuukausittainen jakautuminen siltä osin, kuin yritykset osasivat jakauman arvioida. Haastatellut yritykset toimivat ympäri vuoden ja niillä oli myös asiakkaita joka kuukausi. Kesä oli kuitenkin kokonaisuudessaan muita vuodenaikojia vilkkaampi kausi: eniten asiakkaita oli heinäkuussa (13 %), kesäkuussa (12 %) ja elokuussa (11 %). Muina kuukausina kävijöitä oli melko tasaisesti. Yksityisasiakkaiden kohdalla lomakuukausi heinäkuu näkyy selvänä käyntimäärien lisäyksenä, yritysasiakkaiden jakautuminen puolestaan oli tasaisempaa ja heinäkuu oli toiseksi hiljaisin kuukausi.

Taulukko 8. Yritysten Päijänteen kansallispuistoa käyttävien asiakkaiden jakautuminen kuukausittain (n = 7).

Kuukausi	Yksityisasiakkaita		Yritysasiakkaita		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	0	0	0	0	0	0
Helmikuu	0	0	63	2	63	1
Maaliskuu	0	0	63	2	63	1
Huhtikuu	0	0	0	0	0	0
Toukokuu	259	10	343	12	602	11
Kesäkuu	748	28	526	18	1 274	22
Heinäkuu	1 220	45	538	18	1 758	31
Elokuu	311	12	782	26	1 093	19
Syyskuu	92	3	472	16	564	10
Lokakuu	69	3	179	6	248	4
Marraskuu	0	0	0	0	0	0
Joulukuu	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	2 699	100	2 966	100	5 665	100

Taulukko 9. Yritysten kaikkien asiakkaiden jakautuminen kuukausittain (n = 17).

Kuukausi	Yksityisasiakkaita		Yrityisasiakkaita		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	715	6	840	6	1 555	6
Helmikuu	715	6	1 200	8	1 915	7
Maaliskuu	475	4	1 220	8	1 695	6
Huhtikuu	550	5	1 120	8	1 670	6
Toukokuu	735	6	1 443	10	2 178	8
Kesäkuu	1 763	15	1 536	11	3 299	12
Heinäkuu	2 619	22	764	5	3 383	13
Elokuu	1 196	10	1 832	13	3 028	11
Syyskuu	967	8	1 692	12	2 659	10
Lokakuu	864	7	1 139	8	2 003	8
Marraskuu	475	4	1 080	7	1 555	6
Joulukuu	875	7	600	4	1 475	6
Yhteensä	11 949	100	14 466	100	26 415	100

3.1.3 Yritysten työllisyystilanne

Haastatelluissa yrityksissä oli vuonna 2007 keskimäärin alle 2 vakituista työntekijää (taulukko 10). Pienimmillään työntekijämäärä oli 1 vakituinen työntekijä ja suurimmillaan 5 työntekijää. Osa-aikaisia vakituksia työntekijöitä oli seitsemällä yrityksellä. Näiden työntekijöiden lukumäärä yrityksissä vaihteli yhdestä neljään. Keskimäärin vakituksia kokopäiväisiä työntekijöitä oli hieman enemmän kuin osa-aikaisia. Määräaikaisia työntekijöitä oli lähes joka toisessa yrityksessä. Määräaikaisten lukumäärä vaihteli yhdestä yhteentoista henkilöön yritystä kohden. Kolmessa yrityksessä yksi työntekijä työskenteli maastopalveluissa (so. maastossa tarjottavat ohjelmapalvelut, ruokailut yms. sekä niiden valmisteluun liittyvät työt). Päijänteen kansallispuiston yritystutkimuksessa haastatellut yritykset työllistivät vuonna 2007 yhteensä 62 henkilöä, joista 33 oli vakituisesa työsuhteessa.

Yhteensä 48 työntekijää asui kansallispuiston sijaintikunnista Asikkalassa tai Padasjoella (taulukko 11). Osa kansallispuistosta sijaitsee Sysmän kunnan alueella, mutta se ei ollut mukana ao. kysymyksessä. Vakituksista työntekijöistä kokopäivätyötä tekevät olivat vuonna 2007 selvästi useammin paikkakuntalaisia kuin osa-aikaiset. Sen sijaan määräaikaista osa-aikaisista työntekijöistä suurin osa asui Asikkalassa tai Padasjoella.

Henkilötyövuosien arviointi jäi tekemättä suurimmalta osalta yrityksistä. Kysymyksiin vastanneilla neljällä yrityksellä henkilötyövuosia kertyi vuonna 2007 keskimäärin kaksi yritystä kohti (taulukko 12). Keskiarvoissa ei ollut eroa vakinaisten ja määräaikaisten tai täysipäiväisten ja osa-aikaisten välillä.

Henkilöstön (alihankkijat mukaan lukien) pätevyys päätoimialalla oli haastatelluissa yrityksissä keskimäärin melko hyvä (taulukko 13). Yksikään yritys ei pitänyt työntekijöidensä pätevyyttä heikkona. Pätevin henkilöstö oli vastausten perusteella henkilöliikennepalveluiden ja muiden toimialojen parissa toimivilla yrityksillä. Pelkästään keskinkertaiseksi henkilöstönsä osaamisen arvioi kolme yritystä, joiden päätoimiala oli liitännäiset tai ei-ominaiset tuotteet.

Yritysten työvoimatilanne oli kuluneiden 12 kuukauden aikana ollut kaiken kaikkiaan hyvä (taulukko 14). 87 % yrityksistä katsoi, että työntekijöitä oli ollut sopivasti. Vain kahdella yrityksellä viidestätoista oli ollut sesonkiaikoina työvoimapulaa eikä yhdelläkään yrityksellä ollut jatkuvaa työvoimapulaa tai liikaa työntekijöitä.

Taulukko 10. Yritysten työntekijämäärä vuonna 2007.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa hlöä	Keskiarvo hlöä	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	15	33	1,74	1,15	1	1	1	2	5
kokopäiväiset	12	22	1,83	1,19	1	1	2	2	5
osa-aikaiset	7	11	1,57	1,13	1	1	1	2	4
Määräaikaiset	8	29	2,64	2,87	1	1	2	3	11
kokopäiväiset	5	7	1,40	0,55	1	1	1	2	2
osa-aikaiset	6	22	3,67	3,67	1	2	3	3	11
Yllä olevista maastopalveluissa	3	3	1,00	0,00	1	1	1	1	1
Yhteensä	16	62	2,07	1,96	1	1	2	2	11

Taulukko 11. Yritysten vuonna 2007 Päijänteen kansallispuiston sijaintikunnissa Asikkalassa ja Padasjoella asuneiden työntekijöiden määrä.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa hlöä	Keskiarvo hlöä	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	13	25	1,67	0,90	1	1	1	2	4
kokopäiväiset	10	18	1,80	1,03	1	1	2	2	4
osa-aikaiset	5	7	1,40	0,55	1	1	1	2	2
Määräaikaiset	7	23	2,56	3,24	1	1	1	2	11
kokopäiväiset	5	6	1,20	0,45	1	1	1	1	2
osa-aikaiset	4	17	4,25	4,57	1	1	3	7	11
Yhteensä	14	48	2,00	2,09	1	1	1	2	11

Taulukko 12. Yritysten henkilötyömäärä henkilötyövuosina vuonna 2007.

Työsuhteen tyyppi	n	Summa htv	Keskiarvo htv	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Vakituiset	4	10,00	2,00	1,73	1	1	1	2	5
kokopäiväiset	4	8,00	2,00	2,00	1	1	1	3	5
osa-aikaiset	1	2,00	2,00	0	2	2	2	2	2
Määräaikaiset	1	2,00	2,00	0	2	2	2	2	2
kokopäiväiset	1	2,00	2,00	0	2	2	2	2	2
osa-aikaiset	0								
Yllä olevista maastopalveluissa	0								
Yhteensä	4	12,00	2,00	1,55	1	1	2	2	5

Taulukko 13. Henkilöstön pätevyys yritysten päätoimialoilla vuonna 2007 (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

Toimiala	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Majoituspalvelut	8	53	0	0	13	50	38	4,25	0,71
Ravitsemispalvelut	8	53	0	0	38	13	50	4,12	0,99
Henkilöliikennepalvelut	5	33	0	0	20	0	80	4,60	0,89
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	3	20	0	0	33	0	67	4,33	1,15
Kulttuuripalvelut	2	13	0	0	50	0	50	4,00	1,41
Virkistys- ja viihdepalvelut	3	20	0	0	33	33	33	4,00	1,00
Sekalaiset matkailupalvelut	4	27	0	0	50	0	50	4,00	1,15
Liitännäiset tuotteet	2	13	0	0	100	0	0	3,00	0,00
Ei-ominaiset tuotteet	1	7	0	0	100	0	0	3,00	0,00
Muu	3	20	0	0	0	0	100	5,00	0,00
Vastanneita yhteensä	15								

Taulukko 14. Yritysten työvoimatilanne viimeisten 12 kk aikana (1 = sopivasti työntekijöitä, ... 4 sesonkiaikoina työvoimapulaa).

Yritysten työvoimatilanne	Vastanneita		Arviointi, %				Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	sopivasti työntekijöitä	liikaa työntekijöitä	jatkuvasti työvoimapulaa	sesonkiaikoina työvoimapulaa		
Yrityksellä on ollut	15	88	87			13	1,40	1,06

3.2 Päijänteen kansallispuiston käyttö

3.2.1 Päijänteen kansallispuiston käyttötavat ja käytön tarkoitus

Päijänteen kansallispuiston yritystutkimukseen vastanneista 17 yrityksestä seitsemän (41 %) ilmoitti käyttäneensä puiston aluetta liiketoiminnassaan edellisten 12 kuukauden aikana. Kuudesta kansallispuistoa hyödyntäneestä yrityksestä kaksi arvioi, että alue oli merkinnyt yritystoiminnalle erittäin paljon (taulukko 15). Melko vähän merkitystä kansallispuistolla oli ollut kahdelle yrityksistä ja kaksi arvioi merkityksen olleen keskinkertainen. Yksikään puistoa käyttäneistä yrityksistä ei arvioinut sitä täysin merkityksettömäksi.

Yritykset, jotka eivät olleet käyttäneet kansallispuistoa toiminnassaan, mainitsivat syiksi muun muassa pitkän etäisyyden puistosta, palveluiden ja liikenneyhteyksien puutteen sekä kiireisen työn, joka hankaloittaa alueen hyödyntämismahdollisuuksiin perehtymistä. Osa vastaajista kertoi kuitenkin antaneensa asiakkailleen tietoa kansallispuistosta ja sen sijainnista ja näiden yritysten asiakkaita olikin retkeillyt puistossa omatoimisesti. Eräässä kommentissa todettiin Kelventeen markkinoinnin olevan olematonta, minkä vuoksi kysyntää sinne järjestetyille retkille ei ole.

Kansallispuiston käytön määrä vaihteli yritysten välillä. Sesonkiaikoina kolme kuudesta puistoa käyttäneestä yrityksestä oli käyttänyt sitä kerran viikossa tai useammin (taulukko 16). Yksi yritys käytti aluetta kerran kahdessa viikossa ja kaksi yritystä korkeintaan kerran kahdessa kuukaudessa.

Sesonkiajan ulkopuolella kaksi yritystä käytti aluetta vähintään kerran viikossa ja toiset kaksi taas harvemmin kuin kerran kahdessa kuukaudessa.

Puistoa käyttäneistä yrityksistä viisi (83 %) aikoi käyttää aluetta myös seuraavien 12 kuukauden aikana erittäin todennäköisesti ja yksi (17 %) harkitsi vielä asiaa (taulukko 17). Niistä yrityksistä, jotka eivät edellisen vuoden aikana olleet käyttäneet kansallispuistoa liiketoiminnassaan, valtaosa ei suunnitellut käyttävänsä puistoa seuraavanakaan vuonna. Vain yksi yritys piti asiaa todennäköisenä.

Taulukko 15. Päijänteen kansallispuiston merkitys sitä käyttäneille yrityksille viimeisten 12 kk:n aikana. Arviointi: 1 = ei lainkaan,... 5 = erittäin paljon.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskinkertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alueen merkitys yrityksille viimeisten 12 kk aikana	6	35	0	33	33	0	33	3,33	1,37

Taulukko 16. Päijänteen kansallispuiston käytön useus. Arviointi: 1= kerran viikossa tai useammin, ...4 = harvemmin.

Alueen käytön useus	Vastanneita		Arviointi, %				Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	kerran viikossa tai useammin	kerran kahdessa viikossa	kerran kuukaudessa	harvemmin		
Yritysten sesonkiaikoina	6	35	50	17	17	17	2,00	1,26
Yritysten sesongin ulkopuolella	4	24	50			50	2,50	1,73

Taulukko 17. Päijänteen kansallispuiston käytön todennäköisyys seuraavien 12 kk:n aikana niissä yrityksissä, jotka olivat käyttäneet aluetta ja niissä yrityksissä, jotka eivät olleet käyttäneet. Arviointi: 1 = erittäin epätodennäköisesti, ...5 = erittäin todennäköisesti.

Yritys viimeisten 12 kk:n aikana	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin epätodennäköisesti	epätodennäköisesti	ehkä	todennäköisesti	erittäin todennäköisesti		
On käyttänyt aluetta	6	46			17		83	4,67	0,82
Ei ole käyttänyt aluetta	7	54	43	14	29	14		2,14	1,21
Yhteensä	13								

3.2.2 Päijänteen kansallispuiston tarjoamat mahdollisuudet

Taulukossa 18 on esitetty yritysten vuonna 2006 tarjoamat toiminnot kansallispuistossa sekä voimassa olevat, pelastuslaitoksen hyväksymät turvallisuussuunnitelmat. Kansallispuistossa harjoitettavista toiminnoista vesillä liikkumiseen liittyvät olivat yleisimpiä, mikä ei ole yllättävää, kun kyseessä on järvi- ja puisto. Tarjolla oli reittiliikennepalveluiden lisäksi moottoriveneilyä, purjehdusta, soutua ja melontaa. Kaiken kaikkiaan yritykset tarjosivat asiakkailleen sekä kesään että talveen sopivia aktiviteetteja. Voimassa oleva ja pelastusviranomaisen hyväksymä turvallisuussuunnitelma oli ainoastaan yhdellä kuudesta yrityksestä. Kyseinen yritys järjesti koiravaljakkoajeluita ja moottorikelkkailua.

Yrityskohtaiset toimintovalikoimat olivat pieniä. Päijänteen kansallispuistoa käyttävistä yrityksistä viisi kuudesta tarjosi vuonna 2006 asiakkailleen 1–3 eri aktiviteettia (taulukko 19). Yhdellä yrittäjällä oli tarjolla yli 10 eri toimintoa.

Taulukossa 20 on lueteltu yritysten suunnittelemaa aktiviteetteja seuraavien 12 kuukauden ajalle. Pääosin taulukko näyttää samalta kuin taulukko 18, jossa käsiteltiin menneiden 12 kuukauden aktiviteetteja. Osaan harrasteita on kuitenkin tulossa lisää yritystoimintaa: retkeilyä ja kalastusta sekä marjastusta ja sienestystä ilmoitti tarjoavansa kaksi yritystä enemmän kuin edellisenä vuonna. Suosiotaan kasvattivat hieman myös esimerkiksi veneily ja opastetut retket. Kaiken kaikkiaan tulevalle kaudelle oli suunnitteilla yhteensä 25 eri aktiviteettia, mikä on kuutta enemmän kuin edellisenä vuonna.

Taulukko 18. Yritysten Päijänteen kansallispuistossa harjoittamat toiminnot ja voimassa olevat turvallisuussuunnitelmat vuonna 2006.

Toiminto	Harjoittanut		Voimassa oleva turvallisuussuunnitelma	
	kpl	%	kpl	%
Retkeily	1	17	0	0
Kalastus	2	33	0	0
Marjastus	1	17	0	0
Sienestys	1	17	0	0
Murtomaahiihto	1	17	0	0
Moottorikelkkailu	1	17	1	100
Koiravaljakkoajelu	1	17	1	100
Melonta	1	17	0	0
Soutu	2	33	0	0
Pienmoottoriveneily	2	33	0	0
Moottoriveneily (matkavene)	2	33	0	0
Purjehdus	2	33	0	0
Reittivene- tai reittilaivaliikenne	3	50	0	0
Maastoruokailu	2	33	0	0
Opastettu retki	1	17	0	0
Kiertoajelu	2	33	0	0
Hiihto / sauvakävely	1	17	0	0
Mökkeily	1	17	0	0
Tapahtuman järjestäminen	1	17	0	0
Vastanneita yhteensä	6		1	

Taulukko 19. Yritysten järjestämien toimintojen määrä Päijänteen kansallispuistossa vuonna 2006.

Toimintojen lkm / yritys	kpl	%
1–3 aktiviteettia	5	83
4–6 aktiviteettia	0	0
7–9 aktiviteettia	0	0
10 aktiviteettia tai enemmän	1	17
Vastanneita yhteensä	6	100

Taulukko 20. Yritysten suunnittelemat toiminnot kansallispuistossa seuraavien 12 kuukauden aikana.

Toiminto	kpl	%
Retkeily	3	43
Pyöräily	1	14
Kalastus	4	57
Lintuharrastus	2	29
Marjastus	3	43
Sienestys	3	43
Leirikoulu	1	14
Murtomaahiihto	2	29
Potkukelkkailu	1	14
Retkiluistelu	1	14
Moottorikelkkailu	1	14
Koiravaljakkoajelu	1	14
Luontokuvaus, maalaaminen	1	14
Melonta	1	14
Soutu	2	29
Pienmoottoriveneily	3	43
Moottoriveneily (matkavene)	3	43
Purjehdus	2	29
Reittivene- tai reittilaivaliikenne	4	57
Maastoruokailu	2	29
Opastettu retki	2	29
Kulttuuriperintöön tutustuminen	2	29
Hiihto / sauvakävely	1	14
Mökkeily	2	29
Taphtuman järjestäminen	2	29
Vastanneita yhteensä	7	

3.2.3 Metsähallituksen palveluiden käyttö ja arviointi

Päijänteen kansallispuistoa liiketoiminnassaan käyttäviä yrityksiä pyydettiin arvioimaan kansallispuiston palveluita ja rakenteita sekä ympäristön laatuun liittyviä tekijöitä (taulukko 21 ja kuva 3). Kysymyssarjaan vastasi 6 yritystä ja heidän arvionsa alueen palveluiden ja rakenteiden laadusta vaihtelivat.

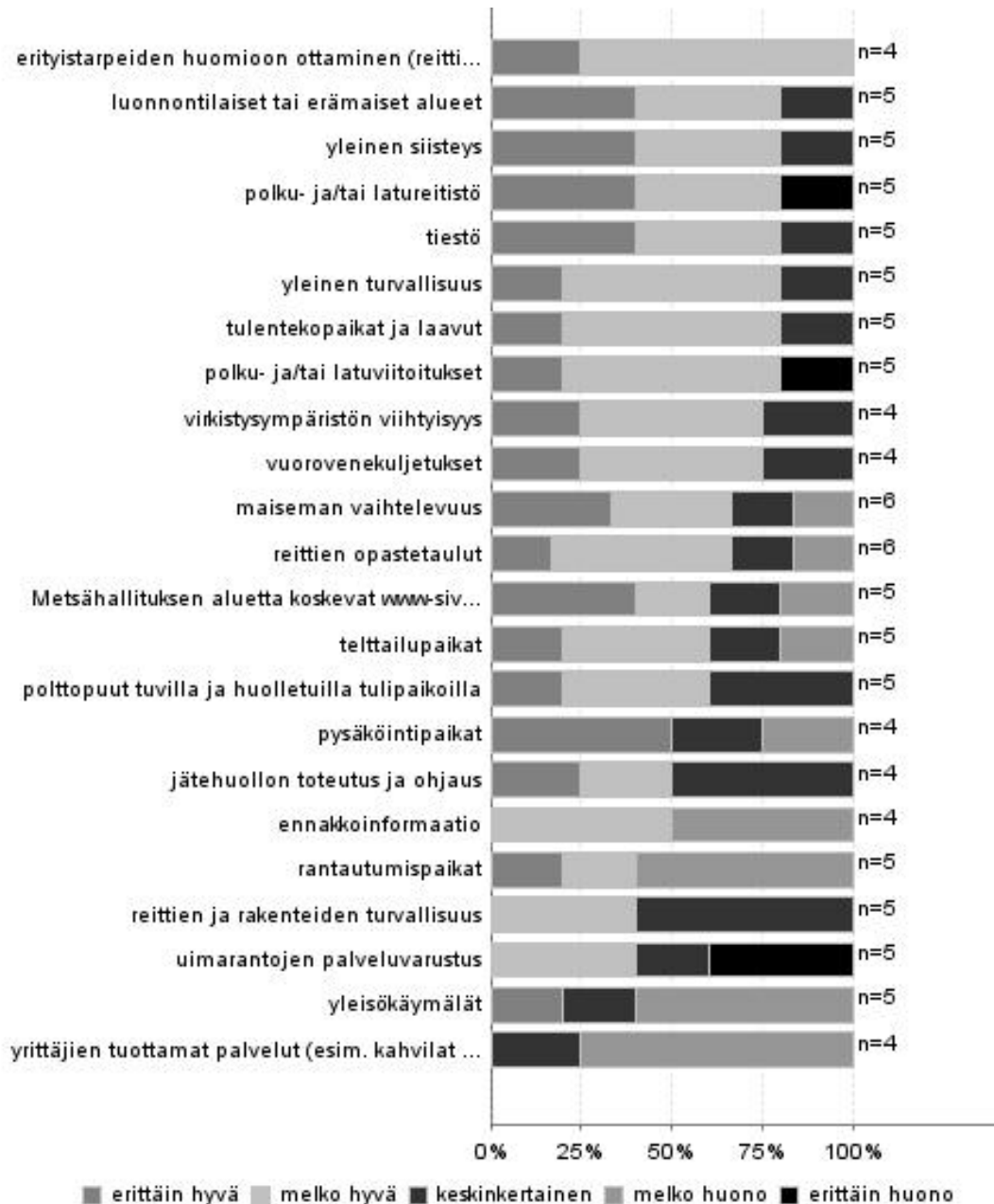
Kaikki vastaajat olivat käyttäneet ja arvioineet reittien opastetauluja ja lähes kaikki alueen tiestöä, tulentekopaikkoja ja rantoja sekä polkuja. Suurin osa palveluista ja rakenteista arvioitiin keskin-kertaista hieman paremmiksi. Parhaan arvosanan sai tiestö, joka rajoittuu puiston mantereella sijaitseviin osiin: neljä viidestä vastaajasta piti sitä melko hyvänä tai erittäin hyvänä. Myös tulentekopaikat saivat hyvät arvostelut, yhtä moni piti niitä melko hyvinä tai erittäin hyvinä. Heikoimmat arvosanat saivat muiden yrittäjien tuottamat palvelut, kuten kahvilat ja ohjelmapalvelut, sekä uimarantojen palveluvarustus ja yleisökäymälät.

Virkistysympäristön viihtyisyys ja alueen luonnontilaisuus ja erämaisuus saivat hyvät arvostelut: yhtä lukuun ottamatta yritykset arvioivat nämä tekijät laadultaan melko hyviksi tai erittäin hyviki-

si. Myös yleinen turvallisuus koettiin melko hyvänä tai erittäin hyvänä (80 % vastaajista). Ympäristötekijöistä heikoimman arvosanan sai maiseman vaihtelevuus.

Taulukko 21. Kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden käyttö vuonna 2006 sekä laadun arviointi (1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä).

Palvelu tai ympäristötekijä	Käytännyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei käytännyt n
			erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
	n	%							
Pysäköintipaikat	4	67	0	25	25	0	50	3,8	2
Tiestö	5	83	0	0	20	40	40	4,2	1
Reittien opastetaulut	6	100	0	17	17	50	17	3,7	0
Polku- ja/tai latureitistö	5	83	20	0	0	40	40	3,8	1
Polku- ja/tai latuviitoitukset	5	83	20	0	0	60	20	3,6	1
Tulentekopaikat ja laavut	5	83	0	0	20	60	20	4,0	0
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	5	83	0	0	40	40	20	3,8	0
Yleisökäymälät	5	83	0	60	20	0	20	2,8	0
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	4	67	0	0	50	25	25	3,8	0
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	4	67	0	0	0	75	25	4,2	1
Telttailupaikat	5	83	0	20	20	40	20	3,6	0
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	5	83	0	20	20	20	40	3,8	1
Rantautumispaikat	5	83	0	60	0	20	20	3,0	0
Vuorovenekuljetukset	4	67	0	0	25	50	25	4,0	0
Uimarantojen palveluvarustus	5	83	40	0	20	40	0	2,6	0
Ennakkoinformaatio	4	67	0	50	0	50	0	3,0	1
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmopalvelut)	4	67	0	75	25	0	0	2,2	1
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	5	83	0	0	60	40	0	3,4	0
Yleinen turvallisuus	5	83	0	0	20	60	20	4,0	0
Yleinen siisteys	5	83	0	0	20	40	40	4,2	0
Maiseman vaihtelevuus	6	100	0	17	17	33	33	3,8	0
Virkistysympäristön viihtyisyys	4	67	0	0	25	50	25	4,0	0
Luonnontilaiset tai erämaiset alueet	5	83	0	0	20	40	40	4,2	0
Vastanneita yhteensä	6								

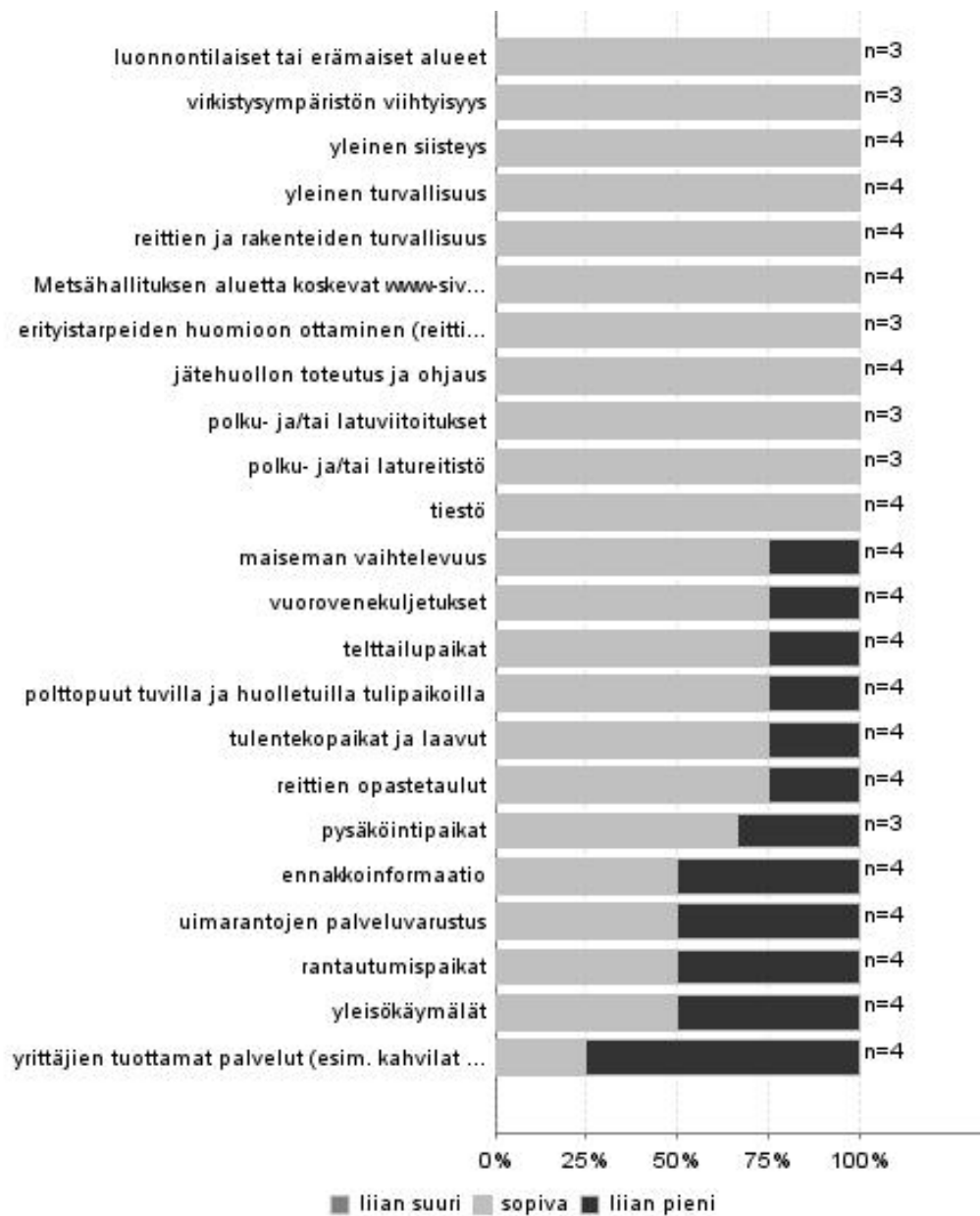
Kuva 3. Yritysten tyytyväisyys kansallispuiston palveluihin ja rakenteisiin.

Kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrän arvioinneissa näkyi selvästi, että tiettyjä palveluja kaivattaisiin lisää, mutta monilta osin palveluiden ja rakenteiden sen hetkistä määrää pidettiin yksimielisesti sopivana (taulukko 22 ja kuva 4). Mitään listatuista palveluista ja rakenteista ei koettu olevan liikaa. Kaikkien vastanneiden mielestä alueen tiestö ja polut viitoituksineen sekä jätehuolto olivat määrältään riittäviä. Myös Metsähallituksen verkkosivuihin oltiin tyytyväisiä, samoin kansallispuiston yleiseen siisteyteen ja turvallisuuteen. Ympäristön osalta alueen koettiin tarjoavan yritysten tarpeisiin riittävästi virkistävää ja luonnontilaista ympäristöä. Vastausten perusteella suurin tarve olisi yrittäjien tuottamille palveluille ja yleisökäymälöille. Myös ennakkoinformaatiota kansallispuistosta toivottiin lisää, samoin rantautumispaikkoja ja monipuolisempaa varustelua uimarannoille.

Erikseen kysyttiin vielä tyytyväisyyttä puiston alueen palvelujen ja rakenteiden määrään kokonaisuudessaan (taulukko 23). Kolme viidestä yrityksestä oli melko tyytyväisiä palvelujen ja rakenteiden kokonaisuuteen. Vastaajista yksi oli kokonaisuuteen melko tyytymätön ja yksi ei osannut sanoa mielipidettään.

Taulukko 22. Yritysten tyytyväisyys Päijänteen kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään vuonna 2006 (1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri).

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %			Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	liian pieni	sopiva	liian suuri		
Pysäköintipaikat	3	60	33	67	0	1,67	0,58
Tiestö	4	80	0	100	0	2,00	0,00
Reittien opastetaulut	4	80	25	75	0	1,75	0,50
Polku- ja/tai latureitistö	3	60	0	100	0	2,00	0,00
Polku- ja/tai latuviitoitukset	3	60	0	100	0	2,00	0,00
Tulentekopaikat ja laavut	4	80	25	75	0	1,75	0,50
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	4	80	25	75	0	1,75	0,50
Yleisökäymälät	4	80	50	50	0	1,50	0,58
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	4	80	0	100	0	2,00	0,00
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3	60	0	100	0	2,00	0,00
Telttailupaikat	4	80	25	75	0	1,75	0,50
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	4	80	0	100	0	2,00	0,00
Rantautumispaikat	4	80	50	50	0	1,50	0,58
Vuorovenekuljetukset	4	80	25	75	0	1,75	0,50
Uimarantojen palveluvarustus	4	80	50	50	0	1,50	0,58
Ennakkoinformaatio	4	80	50	50	0	1,50	0,58
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmopalvelut)	4	80	75	25	0	1,25	0,50
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	4	80	0	100	0	2,00	0,00
Yleinen turvallisuus	4	80	0	100	0	2,00	0,00
Yleinen siisteys	4	80	0	100	0	2,00	0,00
Maiseman vaihtelevuus	4	80	25	75	0	1,75	0,50
Virkistysympäristön viihtyisyys	3	60	0	100	0	2,00	0,00
Luonnontilaiset tai erämaiset alueet	3	60	0	100	0	2,00	0,00
Vastanneita yhteensä	5						

Kuva 4. Alueen palveluiden ja rakenteiden määrän arviointi.

Taulukko 23. Yritysten tyytyväisyys Päijänteen kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään kokonaisuudessaan. Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	n
Tyytyväisyys alueen palveluiden määrään kokonaisuudessaan	5	71	0	20	20	60	0	3,4

3.3 Toimintaympäristö ja yhteistyö

3.3.1 Toimintaympäristö

Yritysten edustajia pyydettiin arvioimaan toimintansa taloudellista kannattavuutta viimeksi kuluneen vuoden aikana (taulukko 24). Matkailun toimialan kannattavuus koko Suomessa arvioitiin hieman paremmaksi kuin omalla alueella. Erittäin hyvänä matkailun kannattavuutta koko maan tasolla piti yksi vastaaja (7 %) ja melko hyvänä viisi (36 %). Maakunnassa ja kohdealueella matkailun kannattavuutta pidettiin heikompana: kaksi kolmasosaa vastanneista (67 %) piti kannattavuutta vain keskinkertaisena ja yksi yrityksistä näki tilanteen melko huonona.

Näkemykset oman yrityksen taloudellisesta kannattavuudesta vaihtelivat eniten. Vastaajista 18 % arvioi yrityksensä kannattavuuden erittäin hyväksi, 24 % melko hyväksi ja 41 % keskinkertaiseksi. Toisaalta 18 %:n mielestä taloudellinen kannattavuus oli melko huono tai erittäin huono.

Yrityksiä pyydettiin pohtimaan myös matkailualan yritysten toimintaympäristöä eri mittakaavatasoilla (taulukko 25). Kaiken kaikkiaan valtaosa vastaajista piti toimintaympäristöä keskinkertaisena niin koko maan tasolla kuin maakunnissa ja omassa kunnassaankin. Myönteisimmin suhtauduttiin toimintaedellytyksiin omassa yrityksessä, sillä 53 % arvioi tämän melko hyväksi tai erittäin hyväksi. Keskiarvo asteikolla yhdestä viiteen oli 3,59 eli melko hyvä. Yrittäjyyden toimintaedellytykset matkailualalla koko Suomessa ja toisaalta oman alueen yrittäjien keskuudessa arvioitiin toiseksi parhaiksi.

Arvioiduista vaihtoehtoista heikoimman arvion sai yhteistyö Metsähallituksen kanssa: toimintaympäristöä piti huonona kolmannes yrityksistä ja keskinkertaisena puolet. Vain yksi yritys oli melko tyytyväinen ja yksi erittäin tyytyväinen yhteistyöhön.

Taulukko 24. Yritysten mielipiteet taloudellisesta kannattavuudesta vuonna 2006. Arviointi: 1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä.

Toimiala	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Matkailun toimialalla koko maassa	14	82	0	14	43	36	7	3,36	0,84
Matkailun toimialalla maakunnassa ja kohdealueella	15	88	0	7	67	20	7	3,27	0,70
Omassa yrityksessä	17	100	6	12	41	24	18	3,35	1,11
Vastanneita yhteensä	17								

Taulukko 25. Yritysten mielipiteet toimintaympäristöstä vuonna 2006. Arviointi: 1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä.

Toimintaympäristö	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Matkailualan yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen yleisesti Suomessa	15	88	0	0	53	47	0	3,47	0,52
Yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen maakunnallisesti tai seudullisesti	15	88	0	7	60	27	7	3,33	0,72
Yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen alueen sijaintikunnassa tai -kunnissa	14	82	7	14	50	21	7	3,07	1,00
Alueen yrittäjien keskuudessa	15	88	0	7	53	27	13	3,47	0,83
Yhteistyössä Metsähallituksen kanssa	12	71	8	25	50	8	8	2,83	1,03
Omassa yrityksessä	17	100	0	12	35	35	18	3,59	0,94
Vastanneita yhteensä	17								

3.3.2 Yritysten välinen yhteistyö

Vastanneilla yrityksillä yhteistyön määrä kansallispuiston alueella toimivien toisten yritysten kanssa vaihteli: kolmasosa teki yhteistyötä melko paljon tai erittäin paljon, kolmasosa taas ei lainkaan (taulukko 26). Viimeinen kolmannes vastanneista kertoi tekevänsä yhteistyötä parhaillaan melko vähän tai keskinkertaisesti. Yhteistä yrityksille oli kuitenkin aikomus lisätä yhteistyön määrää jatkossa, sillä yhteistyön tekemisellä nähtiin olevan selvä yhteys menestymiseen.

Yhteistyön määrän lisääminen oli todennäköistä tai erittäin todennäköistä yli puolella vastanneista. Lisäksi joka kolmas ilmoitti ehkä lisäävänsä yhteistyötä kansallispuiston alueen muiden yritysten kanssa. Lähes kaikki (94 %) näkivät yhteistyön erittäin hyväksi tai melko hyväksi yrityksen menestymisen kannalta. Eniten yhteistyötä alueen yrittäjien välillä oli ruokailupalvelujen (60 %), markkinoinnin (40 %) ja ohjelmopalveluiden (40 %) alueilla (taulukko 27). Yhteistyötä tehtiin myös myynnin ja tuotteiden parissa sekä kuljetuspalveluissa.

Kuusi yritystä vastasi kysymykseen, jolla selvitettiin, paljonko yrittäjillä on luontomatkailuun liittyvää yhteistyötä Päijänteen kansallispuiston alueella. Yleisin yhteistyön muoto oli alihankinta siten, että yritys tilasi muilta alihankintapalveluita (taulukko 28). Alihankkijoiden määrän keskiarvo oli noin viisi, mutta määrä vaihteli yhdestä seitsemäätoista. Vain yksi yritys toimi itse alihankkijana. Tasavertaisia yhteistyökumppaneita, joille yrityksen asiakkaat maksavat suoraan, oli vain yhdellä yrityksellä.

Arviot keskinäisen yhteistyön onnistumisesta vuonna 2006 jakoivat vastanneiden yritysten mielipiteitä ja moni ei osannut ottaa kantaa asiaan (taulukko 29). Neljä vastaajaa ei osannut arvioida, oliko yrittäjäverkoston toiminta parantunut edellisestä vuodesta. Lopuista vastanneista puolet näki toiminnan parantuneen, kun toinen puoli taas katsoi suunnan olleen huonompaan päin. Väittämää ”yrityksemme pystyi erikoistumaan alueensa palveluketjussa, koska toiset yrittäjät osaavat hoitaa tehtävänsä osaltaan riittävän hyvin” oli samoin yhtä moni yrityksistä samaa ja eri mieltä. Hie-man alle puolet (43 %) vastanneista yrityksistä ei kuitenkaan nähnyt tällä tekijällä vaikutusta yrityksensä erikoistumismahdollisuuksiin.

Tutkimukseen osallistuneet yritykset tekivät yhteistyötä muiden alueen yrittäjien kanssa vaihtelevasti ja heillä oli myös eriäviä näkemyksiä nykyisen yhteistyön onnistumisesta ja kannattavuudesta. Yleisesti ottaen yhteistyö kuitenkin nähtiin hyvänä asiana oman yrityksen menestymisen kannalta, ja yrityksille oli yhteistä halu lisätä keskinäistä yhteistyötä tulevaisuudessa.

Taulukko 26. Yritysten yhteistyö muiden yritysten kanssa kansallispuiston alueella. Arviointi: 1 = ei lainkaan, ...5 = erittäin paljon.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	kpl	%	erittäin paljon	melko paljon	keskinkertaisesti	melko vähän	ei lainkaan		
Tekeekö yritys parhaillaan yhteistyötä	15	88	13	20	13	20	33	2,60	1,50
Aikooko yritys lisätä yhteistyötä	17	100	erittäin todennäköisesti	todennäköisesti	ehkä	epätodennäköisesti	erittäin epätodennäköisesti	3,47	1,01
Onko yhteistyön tekeminen eduksi menestymiselle	17	100	erittäin hyvä	melko hyvä	keskinkertainen	melko huono	erittäin huono	4,59	0,62
Vastanneita yhteensä	17	100							

Taulukko 27. Yritysten yhteistyöalat kansallispuistossa toimivien muiden yrittäjien kanssa.

Yhteistyöala	kpl	%
Markkinointi	4	40
Myynti	2	20
Kalusto	1	10
Tapahtumat	1	10
Tuotteet	2	20
Tuotekehitys	1	10
Majoituspalvelut	1	10
Ruokailupalvelut	6	60
Ohjelmapalvelut	4	40
Kuljetuspalvelut	2	20
Muu	1	10
Vastanneita yhteensä	10	

Taulukko 28. Yritysten luontomatkailuun liittyvä yhteistyö kansallispuiston alueella.

Yhteistyön tyyppi	n	Summa	Keskiarvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
					Min	25 %	Med	75 %	Max
Yrityksellä on alihankkijoita	4	21	5,25	7,85	1	1	2	9	17
Yrityksellä on yhteistyökumppaneita	1	1	1,00	0,00	1	1	1	1	1
Yritys toimii alihankkijana	1	2	2,00	0,00	2	2	2	2	2
Yhteensä	6	24	4,00	6,39	1	1	2	2	17

Taulukko 29. Yritysten arvio yhteistyön onnistumisesta vuonna 2006 (1 = täysin eri mieltä, ... 5 = täysin samaa mieltä).

	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
			täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jonkin verran samaa mieltä	täysin samaa mieltä		
	n	%							
Yrittäjätverkoston toiminta parani edellisestä vuodesta	14	93	21	14	29	14	21	3,00	1,47
Työnjako muiden yrittäjien kanssa oli kannattavaa	14	93	14	21	36	21	7	2,86	1,17
Yrityksemme pystyi erikoistumaan alueen palveluketjussa, koska toiset yrittäjät osaavat hoitaa tehtävänsä osaltaan riittävän hyvin	14	93	14	14	43	21	7	2,93	1,14
Vastanneita yhteensä	14								

3.3.3 Yritysten ja Metsähallituksen välinen yhteistyö

Taulukossa 30 on esitetty, minkälaista yhteistyötä ja kuinka paljon yritysten ja Metsähallituksen välillä oli vuonna 2006. Yritysten tyytyväisyys Metsähallituksen kanssa tehtyyn yhteistyöhön on esitetty taulukossa 31. Tulosten mukaan yhteistyö Metsähallituksen kanssa oli hyvin vähäistä tai jopa olematonta. Eniten oli luontokeskuksen palveluihin liittynyttä yhteistyötä. Senkin määrä oli kuitenkin vähäistä ja sai keskiarvoksi vain 1,77, kun määräästeikko oli yhdestä viiteen (1 = ei lainkaan, ... 5 = erittäin paljon). Jonkin verran oli tehty yhteistyötä myös alueen käyttöön liittyvissä sopimuksissa ja luvissa. Yksi yritys oli käyttänyt erittäin paljon Metsähallituksen ylläpitämiä palvelurakenteita, muun muassa tulipaikkoja, mutta muut yritykset eivät lainkaan. Myös hakkuiden suunnitteluun ja puukauppaan liittyvää yhteistyötä oli tehnyt ainoastaan yksi yritys. Kyseinen yritys oli toisaalta tehnyt yhteistyötä erittäin paljon ja oli ollut tältä osin erittäin tyytyväinen Metsähallitukseen. Yritystutkimukseen osallistuneet yritykset eivät olleet asioineet Metsähallituksen kanssa lainkaan tonttikauppoihin ja vuokraukseen liittyvissä asioissa.

Tyytyväisimpiä oltiin alueen käyttöön liittyneisiin lupiin (keskiarvo 3,7) ja Metsähallituksen kanssa tehtyihin sopimuksiin (ka 3,5). Luontokeskusten palvelut jakoivat mielipiteitä: kaksi yritystä oli yhteistyöhön tyytymättömiä, toiset kaksi taas erittäin tyytyväisiä ja kaksi ei pitänyt luontokeskusten palveluja hyvinä eikä huonoina. Tyytymättömimpiä oltiin alueen käytön suunnitteluun ja matkailun ohjelmalveluihin. Maa-aineskauppoja Metsähallituksen kanssa tehnyt yritys oli ollut melko tyytyväinen yhteistyöhön.

Yrityksiä pyydettiin myös arvioimaan Metsähallituksen toimintaa Päijänteen kansallispuistossa (taulukko 32). Eniten kiitosta saivat erityisryhmien rakenteiden ja reittien turvallisuus sekä info-aulut, viitat ja muut maasto-opasteet. Kuusi kahdeksasta vastanneesta oli arvioinut nämä osat alueet melko hyväksi tai erittäin hyväksi. Myös Metsähallituksen verkkosivut Päijänteen kansallispuistosta arvioitiin melko hyväksi. Eniten huonoa palautetta saivat liikuntaesteisille ja muille erityisryhmille suunnatut palvelut: kukaan vastanneista ei antanut niille hyvää arvosanaa. Huomionarvoinen on myös tulos, että Metsähallituksen henkilöstön kanssa yhteistyötä tehneistä kahdeksasta yrityksestä puolet piti yhteistyötä melko tai erittäin huonona.

Metsähallituksen toiminta Päijänteen kansallispuistossa sai yleisarvosanaksi 3,24 asteikolla yhdestä viiteen, jossa 1 on erittäin huono ja 5 on erittäin hyvä. Tulos voidaan tulkita niin, että toiminta oli hieman keskinkertaista parempaa.

Taulukko 30. Yritysten ja Metsähallituksen välisen yhteistyön määrä vuonna 2006. Arviointi: 1 = ei lainkaan, ...5 = erittäin paljon.

Yhteistyöala	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
			ei lainkaan	melko vähän	keskinkertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
	n	%							
Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	13	100	85	8	8	0	0	1,23	0,60
Alueen käyttöön liittyvät luvat	13	100	77	15	8	0	0	1,31	0,63
Alueen ja palveluiden markkinoiminen	13	100	92	8	0	0	0	1,08	0,28
Luontokeskuksen palvelut	13	100	62	15	15	0	8	1,77	1,24
Alueen käytön suunnittelu	12	92	92	8	0	0	0	1,08	0,29
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	13	100	92	0	0	0	8	1,31	1,11
Maa-aineksen myynti/osto	13	100	92	8	0	0	0	1,08	0,28
Tonttikaupat ja vuokraus	13	100	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Matkailun ohjelmalvelut	13	100	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Hakkuiden suunnittelu	13	100	92	0	0	0	8	1,31	1,11
Puun osto/myynti	13	100	92	0	0	0	8	1,31	1,11
Muu	1	8	100	0	0	0	0	1,00	0,00
Vastanneita yhteensä	13								

Taulukko 31. Yritysten tyytyväisyys yhteistyöhön Metsähallituksen kanssa vuonna 2006. Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, ...5 = erittäin tyytyväinen.

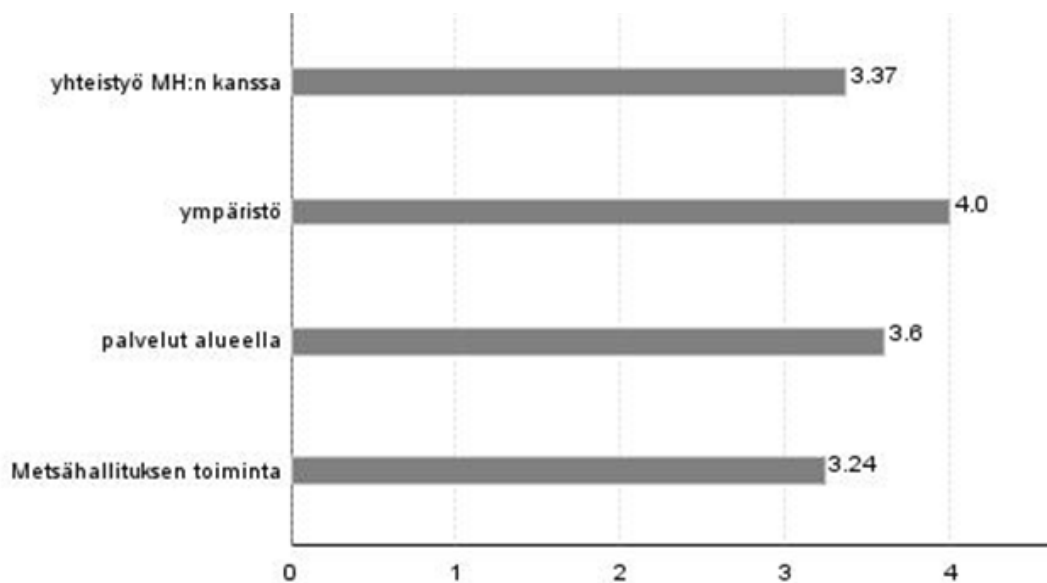
Yhteistyöala	Tehnyt yht. ja arv.		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei yhteistyötä
			erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen		
	n	%							n
Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	2	14	0	0	50	50	0	3,5	10
Alueen käyttöön liittyvät luvat	3	21	0	0	33	67	0	3,7	9
Alueen ja palveluiden markkinoiminen	1	7	0	0	100	0	0	3,0	11
Luontokeskuksen palvelut	6	43	17	17	33	0	33	3,2	6
Alueen käytön suunnittelu	2	14	0	50	50	0	0	2,5	10
Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	1	7	0	0	100	0	0	3,0	10
Maa-aineksen myynti/osto	1	7	0	0	0	100	0	4,0	11
Tonttikaupat ja vuokraus	0	0	0	0	0	0	0		12
Matkailun ohjelmalvelut	1	7	0	100	0	0	0	2,0	12
Hakkuiden suunnittelu	1	7	0	0	0	0	100	5,0	12
Puun osto/myynti	1	7	0	0	0	0	100	5,0	12
Vastanneita yhteensä	14								

Taulukko 32. Yritysten arvio Metsähallituksen toiminnasta Päijänteen kansallispuistossa (1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä).

Palvelu	Käytännyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo	Ei käytännyt
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
									n
Palvelurakenteet alueen sisään-tuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	6	60	0	17	50	33	0	3,17	6
Palvelurakenteet maastossa (tulentelepaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	8	80	0	12	50	38	0	3,25	5
Rakenteiden ja reittien turvallisuus	8	80	0	0	25	62	12	3,88	5
Maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	8	80	0	0	25	75	0	3,75	5
Polttopuuhuolto	7	70	0	14	29	43	14	3,57	6
Jätehuolto (käymälät, jätepis- teet, yleinen siisteys)	8	80	0	25	38	25	12	3,25	5
Eriyisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	4	40	25	25	50	0	0	2,25	9
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	8	80	38	12	25	12	12	2,50	5
Opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	9	90	11	22	56	11	0	2,67	4
Metsähallituksen kyseisen alueen www-sivujen hyödyllisyys	8	80	0	0	38	50	12	3,75	5
Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatujärjestelmäkou- lutus	1	10	0	0	100	0	0	3,00	11
Vastanneita yhteensä	10								
Aluekohtainen keskiarvo								3,24	
Vertailukelpoinen keskiarvo								3,24	

3.4 Asiakastyytyväisyys

Metsähallituksen toimintaa ja palvelurakenteita sekä yritysten ja Metsähallituksen yhteistyötä kuvaavien kysymysten vastaukset voidaan luokitella asiakastyytyväisyyden osatekijöihin. Taulukko asiakastyytyväisyyden jakautumisesta eri osatekijöihin löytyy liitteestä 1. Kuvassa 5 ovat asiakastyytyväisyyden osa-alueittaiset keskiarvot. Näiden perusteella laskettu aluekohtainen yrittäjien antama asiakastyytyväisyysindeksi on Päijänteen kansallispuistossa 3,46. Asteikko on tässäkin yhdestä viiteen, joten tulos tarkoittaa keskinkertaista hieman parempaa asiakastyytyväisyyttä. Kaikki osa-alueet ylsivät keskinkertaisen paremmalle puolelle. Ympäristö arvostettiin korkeimmalle, sen keskiarvo oli 4,0. Yhteistyö Metsähallituksen kanssa sai arvosanan 3,37 ja alueen palvelut arvosanan 3,6. Metsähallituksen toiminta sai kokonaisuutena heikoimman arvosanan, 3,24. On kuitenkin muistettava, että moniin osa-alueita koskeviin kysymyksiin vastasi vain muutama yritys, jolloin yksittäisten vastausten vaikutus keskiarvoihin voi olla suuri.

Kuva 5. Asiakastyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot Päijänteen kansallispuistossa vuonna 2006 (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

3.5 Kestävä luontomatkailu

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan Metsähallituksen kestävän luontomatkailun periaatteita (liite 4) sekä niiden toteutumista vuonna 2006. Yritysten ajatukset kestävän luontomatkailun periaatteita kohtaan olivat hyvin myönteisiä (taulukko 33). Kahta vastausta lukuun ottamatta kestävän luontomatkailun periaatteet hyväksyttiin yleisesti: 69 % yrityksistä piti niitä erittäin hyväksyttävänä ja 15 % melko hyvin hyväksyttävänä. Yritykset katsoivat periaatteiden soveltuvan hyvin myös yrityksen omaan toimintaan (77 %). Periaatteiden toteuttamiskelpoisuus sekä selkeys ja ymmärrettävyys aiheuttivat enemmän hajontaa arvioissa, mutta yli puolet vastanneista piti niitä silti vähintään melko hyvinä. Kahden vastaajan mielestä ne olivat toisaalta erittäin huonot.

Eri tahojen onnistuminen periaatteiden toteuttamisessa oli yritysten arvion mukaan keskimäärin keskinkertaista parempaa (taulukko 34). Erityisesti Metsähallituksen (78 %) sekä yrityksen ja sen asiakkaiden (73 %) koettiin toteuttavan kestävän luontomatkailun periaatteita erittäin hyvin tai

melko hyvin. Tosin yksi vastanneista arvioi Metsähallituksen toteuttavan kestävän luontomatkailun periaatteita erittäin huonosti. Yritysverkoston ja yrityksen sidosryhmien osalta tulokset olivat samansuuntaisia: valtaosan mielestä periaatteet toteutuivat melko hyvin tai erittäin hyvin, mutta yksi vastanneista arvioi periaatteiden toteutuvan erityisen huonosti näiden tahojen kohdalla.

Taulukko 33. Yritysten arvio Metsähallituksen suojelualueiden kestävän luontomatkailun periaatteista (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä).

Kestävän luontomatkailun periaatteiden	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskinkertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Hyväksyttävyyys	13	100	15	0	0	15	69	4,23	1,48
Soveltuvuus yrityksen toimintaan	13	100	15	0	8	8	69	4,15	1,52
Toteuttamiskelpoisuus	13	100	15	0	31	23	31	3,54	1,39
Selkeys ja ymmärrettävyyys	13	100	15	0	23	31	31	3,62	1,39
Vastanneita yhteensä	13								

Taulukko 34. Onnistuminen kestävän luontomatkailun periaatteiden toteuttamisessa vuonna 2006 (1 = erittäin huonosti, ... 5 = erittäin hyvin).

Taho	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
Yritys ja sen asiakkaat	11	100	9	0	18	55	18	3,73	1,10
Yrityksen sidosryhmät	9	82	11	0	22	44	22	3,67	1,22
Yritysverkosto	8	73	13	0	25	38	25	3,62	1,30
Metsähallitus	9	82	11	0	11	56	22	3,78	1,20
Vastanneita yhteensä	11								

3.6 Tulevaisuus

Yrityksiä pyydettiin arvioimaan tulevaisuuden näkymiään. Usko tulevaisuuteen oli vahva, sillä kaikki yritykset arvioivat toimintansa pysyvän vähintään entisellään ja 88 % uskoi toiminnan kasvuun (taulukko 35). Viisi yritystä arvioi toimintansa kasvavan tulevaisuudessa merkittävästi. Yritysten henkilöstömäärän kasvu arvioitiin hieman hillitymmäksi: 41 % yrityksistä arvioi henkilöstömääränsä kasvavan ja 59 % arvioi sen pysyvän ennallaan. Myös Päijänteen kansallispuiston matkailun oletettiin kasvavan jatkossa: 63 % arvioi matkailun kasvavan alueella jonkin verran ja 13 % arvioi kasvun olevan merkittävää. Ainoastaan yksi yritys epäili kansallispuiston alueen matkailun taantuvan tulevaisuudessa.

Yritykset arvioivat asiakaskuntansa kansainvälistyvän jonkin verran tulevaisuudessa (taulukko 36). Ulkomaisten asiakkaiden osuuden arvioitiin kasvavan tulevaisuudessa 30 %:iin, kun heitä tällä hetkellä oli 13 % kaikista asiakkaista (vrt. taulukko 5). Yritykset uskoivat asiakaskuntansa painottuvan tulevaisuudessa nykyistä enemmän yritysasiakkaisiin ja yksityisasiakkaiden määrän puolestaan pienenevän.

Yli puolet vastanneista yrityksistä (60 %) uskoi Päijänteen kansallispuiston merkitsevän heidän yritystoiminnalleen tulevaisuudessa melko paljon tai erittäin paljon (taulukko 37). Loput 40 %

vastanneista arvioi puiston merkitsevän heille tulevaisuudessa keskinertaisesti tai melko vähän. Alueen merkitys haastatelluille yrityksille siis lisääntynee tulevaisuudessa hieman nykytilaan verrattuna (vrt. taulukko 15).

Taulukko 35. Yritysten tulevaisuuden näkymät ja muutokset toiminnan laajuudessa. Arviointi: 1 = supistuu merkittävästi, ...5 kasvaa merkittävästi.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	supistuu merkittävästi	supistuu jonkin verran	pysyy entisellään	kasvaa jonkin verran	kasvaa merkittävästi		
Yrityksen toiminta	17	100	0	0	12	59	29	4,18	0,64
Yrityksen henkilöstömäärä	17	100	0	0	59	29	12	3,53	0,72
Alueen matkailu	16	94	0	6	19	63	13	3,81	0,75
Vastanneita yhteensä	17								

Taulukko 36. Yritysten arvio asiakaskunnan koostumuksesta tulevaisuudessa.

Yritysten asiakkaista tulevaisuudessa	%
Suomalaisia	69
Ulkomaalaisia	30
Yhteensä (n = 16)	100
Yksityisasiakkaita	36
Yrityisasiakkaita	63
Yhteensä (n = 13)	100

Taulukko 37. Päijänteen kansallispuiston merkitys yrityksille tulevaisuudessa. Arviointi: 1 = ei lainkaan, ...5 = erittäin paljon.

Arvioitava asia	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	ei lainkaan	melko vähän	keskinertaisesti	melko paljon	erittäin paljon		
Alue merkitsee yrityksille tulevaisuudessa	15	88	0	20	20	33	27	3,67	1,11

3.7 Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle

Vapaamuotoisessa palautteessa kysyttiin yritysten toiveita Päijänteen kansallispuiston kehittämiseksi, jotta puisto vastaisi paremmin yritysten tarpeita. Samoin kysyttiin turvallisuuteen liittyviä kehittämisehdotuksia sekä annettiin yleisesti mahdollisuus antaa palautetta Metsähallitukselle. Näihin kohtiin saatu palaute yksityiskohtainen on koostettu liitteeseen 2.

Monessa palautteessa nostettiin esiin kansallispuiston saarten hankala saavutettavuus, ja tähän liittyviä ehdotuksia ja toiveita oli useita. Yritykset, joilla ei ollut omaa venekalustoa käytössään, toivoivat, että yhteysliikennettä puistoon parannettaisiin. Näin yritysten olisi ylipäättään mahdollista viedä asiakkaitaan puistoon ja sitä kautta hyödyntää aluetta toiminnassaan. Vääksystä toivottiin veneyhteyttä kansallispuistoon tai ainakin mahdollisuutta vuokrata vene kuljetusta varten. Paremmat ja monipuolisemmat yhteydet toisivat puiston nykyistä paremmin yritysten asiakkaiden ulottuville.

Palautteissa annettiin myös maastossa olevia rakenteita ja palveluita koskevia kehittämisehdotuksia. Polkujen opasteisiin ja viitoituksiin kaivattiin lisää selkeyttä ja kieliversioita. Laadukkaisiin ja kielitaitoisiin opastuspalveluihin toivottiin kiinnitettävän huomiota, ehdotettiinpa luonto-opastuksiin liitettäväksi myös runohetkiä. Katettuja levähdyspaikkoja ja sateensuojia ehdotettiin näköalapaikoille tai muualle niin, että levähtää voisi muuallakin kuin nuotiopaikoilla. Laitureita sekä rantautumis- ja leiriytymispaikkoja toivottiin myös lisäävän ja kehitettävän.

Alueen käyttöön ja siellä tapahtuvaan toimintaan toivottiin yhteistä markkinointia ja nykyistä parempaa yhteistyöverkostoa. Kansallispuiston opastus- ja neuvontapistettä haluttiin niin Padasjoelle kuin Asikkalan Päijännetaloonkin.

4 Tulosten tarkastelu ja yhteenveto

Päijänteen kansallispuiston yritystutkimukseen vastasi 17 alueella vaikuttavaa yritystä, ja niistä 7 oli käyttänyt edellisten 12 kuukauden aikana kansallispuiston aluetta liiketoiminnassaan. Yrityksistä 53 % ilmoitti toimialueekseen koko Suomen. Asikkalan, Padasjoen ja Sysmän kuntien alueella toimi kussakin viisi yritystä. Yleisimmät päätoimialat olivat majoituspalvelut (56 % vastanneista) ja ravitsemispalvelut (43 %).

Yrityksillä oli ollut viimeisten 12 kuukauden aikana yhteensä noin 27 500 asiakasta ja näistä noin viidesosa oli käyttänyt kansallispuistoa. Valtaosa (yli 80 %) sekä yritysten kaikista asiakkaista että kansallispuistoa käyttäneistä asiakkaista oli suomalaisia. Yritysten kaikista asiakkaista noin 15 % oli ulkomaalaisia ja heistä suurin osa oli kotoisin Saksasta.

Päijänteen kansallispuiston käyttö painottui voimakkaasti kesäkaudelle, sillä kesä-elokuun aikana alueella kävi 72 % haastateltujen yritysten koko vuoden asiakasmäärästä. Heinäkuu oli yksityisasiakkaiden osalta vilkkain kuukausi, yritysasiakkaat jakautuivat tasaisemmin toukokuun ja lokakuun väliselle ajalle. Marraskuusta huhtikuun loppuun vastanneiden yritysten asiakkaat eivät käyttäneet puistoa käytännössä lainkaan.

Yrityksillä oli keskimäärin alle kaksi vakituista työntekijää vuonna 2007. Vakituisten henkilöstön määrä vaihteli yhdestä viiteen, määräaikaista työntekijöitä yrityksissä oli yhdestä yhteentoista. Määräaikaista työntekijöitä oli keskimäärin 2,6 ja heidän joukossaan oli selvästi enemmän osa-aikaista kuin vakituisten työntekijöiden joukossa. Yhteensä Päijänteen kansallispuiston yritystutkimuksessa haastatellut yritykset työllistivät vuonna 2007 62 henkilöä, joista 48 asui kansallispuiston sijaintikunnista Asikkalassa tai Padasjoella. Yritysten työvoimatilanne oli edellisen vuoden aikana ollut kaiken kaikkiaan hyvä. Vain kahdella yrityksellä viidestätoista oli ollut sesonkiaikoina työvoimapulaa eikä yhdelläkään yrityksellä ollut liikaa työntekijöitä. Henkilöstön pätevyys yritysten päätoimialoilla arvioitiin keskimäärin melko hyväksi.

Päijänteen kansallispuistoa käyttävät yritykset tarjosivat asiakkailleen yleensä muutamaa eri aktiviteettia. Vesillä liikkumiseen liittyvät toiminnot olivat yleisimpiä: tarjolla oli reittiliikennepalveluiden lisäksi moottoriveneilyä, purjehdusta, soutua ja melontaa. Lisäksi tarjolla oli muun muassa maastoruokailua ja kalastusta. Kaiken kaikkiaan yritykset tarjosivat asiakkailleen sekä kesään että talveen sopivia aktiviteetteja. Tarjottavien aktiviteettien arveltiin pysyvän pääosin samoina seuraavien 12 kuukauden aikana, joskin valikoiman arvioitiin hieman laajenevan.

Yritykset, jotka eivät olleet käyttäneet kansallispuistoa, mainitsivat syiksi muun muassa pitkän etäisyyden puistoon sekä palveluiden ja liikenneyhteyksien puutteen. Osa oli kuitenkin antanut asiakkailleen tietoa kansallispuistosta. Aluetta käyttäneistä yrityksistä 83 % aikoi käyttää aluetta seuraavanakin vuonna erittäin todennäköisesti ja loput 17 % harkitsivat vielä asiaa. Yrityksistä, jotka eivät olleet käyttäneet aluetta, valtaosa ei aikonut tehdä niin lähitulevaisuudessakaan.

Kuudesta kansallispuistoa hyödyntäneestä yrityksestä kaksi arvioi, että alue oli merkinnyt yritys-toiminnalle erittäin paljon, lopuille merkitys oli ollut keskinkertainen tai melko vähäinen. Yrityksiä pyydettiin arvioimaan kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrää ja laatua. Arviot laadusta vaihtelivat yritysakohtaisesti. Kaikki vastaajat olivat käyttäneet reittien opastetauluja ja lähes kaikki alueen tiestöä, tulentekopaikkoja ja rantoja sekä polkuja. Suurin osa palveluista ja rakenteista arvioitiin keskinkertaista hieman paremmiksi. Parhaan arvosanan saivat tulentekopaikat ja tiestö: neljä viidestä vastaajasta piti niitä melko hyvinä tai erittäin hyvinä. Heikoimmat arvosanat saivat muiden yrittäjien tuottamat palvelut, kuten kahvilat ja ohjelmapalvelut, sekä uimarantojen

palveluvarustus ja yleisökäymälät. Yritykset pitivät puistoa siistinä ja turvallisena sekä ympäristötään viihtyisänä ja luonnontilaisen tuntuena.

Palveluiden ja rakenteiden sen hetkistä määrää pidettiin suurelta osin sopivana eikä mitään listatuista palveluista ja rakenteista koettu olevan liikaa. Kaikkien vastanneiden mielestä etenkin alueen tiestö ja polut viitoituksineen sekä jätehuolto olivat määrältään sopivia. Myös Metsähallituksen verkkosivuihin oltiin tyytyväisiä. Vastausten perusteella suurin tarve olisi yrittäjien tuottamille palveluille ja yleisökäymälöille. Myös ennakkotietoa kansallispuistosta toivottiin lisää, samoin rantautumispaikkoja ja monipuolisempaa varustelua uimarannoille. Kokonaisuudessaan palvelujen ja rakenteiden määrä arvioitiin kuitenkin melko hyväksi, keskiarvo oli 3,4 asteikolla 1–5.

Yrityksiä pyydettiin pohtimaan matkailualan kannattavuutta ja toimintaympäristöä. Matkailun toimialan kannattavuus koko Suomessa arvioitiin hieman paremmaksi kuin omalla alueella, näkemykset oman yrityksen taloudellisesta kannattavuudesta sen sijaan vaihtelivat laidasta laitaan. Kaiken kaikkiaan valtaosa vastaajista piti matkailualan toimintaympäristöä keskinkertaisena niin koko maan tasolla kuin maakunnissa ja omassa kunnassaankin. Myönteisimmin suhtauduttiin toimintaedellytyksiin omassa yrityksessä, sillä 53 % arvio tämän melko hyväksi tai erittäin hyväksi. Yhteistyö Metsähallituksen kanssa koettiin heikoksi: toimintaympäristöä piti huonona kolmannes yrityksistä ja keskinkertaisena puolet. Vain yksi yritys oli erittäin tyytyväinen yhteistyöhön Metsähallituksen kanssa.

Vastanneiden yritysten yhteistyön määrä puistossa toimivien toisten yritysten kanssa vaihteli: kolmasosa oli tehnyt edeltäneen vuoden aikana yhteistyötä melko paljon tai hyvin paljon, kolmasosa taas ei lainkaan. Yhteistä yrityksille oli kuitenkin aikomus lisätä yhteistyön määrää jatkossa, sillä yhteistyö nähtiin menestymisen kannalta tärkeänä asiana. Eniten yrittäjien välillä oli yhteistyötä ruokailupalvelujen, markkinoinnin ja ohjelmapalveluiden alueilla.

Yleisin yhteistyön muoto oli alihankintapalveluiden tilaaminen. Alihankkijoita oli niitä käyttäneillä neljällä yrityksellä keskimäärin viisi, mutta määrä vaihteli yhdestä seitsemääntoista. Vain yksi yritys toimi itse alihankkijana ja tasavertaisena yhteistyökumppanina. Yritysten näkemykset nykyisen yhteistyön onnistumisesta ja kannattavuudesta olivat varsin jakautuneita: suunnilleen puolet vastanneista oli tyytyväisiä ja puolet taas tyytymättömiä.

Tulosten mukaan yhteistyö Metsähallituksen kanssa oli hyvin vähäistä tai jopa olematonta, eniten yhteistyötä oli tehty luontokeskuksen palveluihin liittyen. Siinäkin yhteistyön määrä oli kuitenkin vähäistä ja sai keskiarvoksi vain 1,77, kun määräästeikko oli yhdestä viiteen. Jonkin verran oli tehty myös puuston käyttöä koskeviin sopimuksiin ja lupiin liittyvää yhteistyötä. Metsähallituksen kanssa puukauppaa tehnyt yritys oli tehnyt yhteistyötä erittäin paljon ja oli ollut tältä osin myös erittäin tyytyväinen Metsähallitukseen. Tyytyväisimpiä oltiin alueen käyttöön liittyneisiin lupiin ja Metsähallituksen kanssa tehtyihin sopimuksiin, luontokeskusten palvelut sen sijaan jakoivat mielipiteet kahtia. Huonoimman arvosanan saivat alueen käytön suunnitteluun ja matkailun ohjelmapalveluihin liittyvä yhteistyö Metsähallituksen kanssa.

Yritykset arvioivat myös yleisemmin Metsähallituksen toimintaa Päijänteen kansallispuistossa. Eniten saivat kiitosta erityisryhmille tarkoitettujen rakenteiden ja reittien turvallisuus sekä infotaulut, viitat ja muut maasto-opasteet. Kuusi kahdeksasta vastanneesta oli arvioinut nämä osa-alueet melko hyväksi tai erittäin hyväksi. Myös Metsähallituksen verkkosivut Päijänteen kansallispuistosta arvioitiin melko hyväksi. Eniten saivat huonoa palautetta liikuntaesteisille ja muille erityisryhmille suunnatut palvelut. Huomionarvoinen on myös tulos, jonka mukaan puolet Metsähallituksen henkilöstön kanssa yhteistyötä tehneistä yrityksistä piti yhteistyötä huonona.

Asiakastyytyväisyys muodostuu Metsähallituksen toimintaa ja palvelurakenteita sekä yritysten ja Metsähallituksen yhteistyötä kuvaavista osa-alueista, joiden pohjalta laskettiin niin sanottu asia-

kastyytyväisyysindeksi. Päijänteen kansallispuiston yritystutkimuksessa indeksin arvoksi tuli 3,46, joka on hieman keskinkertaista parempi (asteikko 1–5).

Yrityksiä pyydettiin myös arvioimaan Metsähallituksen kestävä luontomatkailun periaatteita ja niiden toteutumista. Yritysten suhtautuminen kestävä luontomatkailun periaatteisiin oli hyvin myönteistä, ja periaatteita pidettiin yleisesti hyväksyttävänä. Yritykset katsoivat periaatteiden soveltuvan hyvin myös yritysten omaan toimintaan. Periaatteiden toteuttamiskelpoisuus sekä selkeys ja ymmärrettävyys aiheuttivat enemmän hajontaa arvioissa, mutta yli puolet vastanneista piti niitäkin vähintään melko hyvinä. Erityisesti Metsähallituksen sekä yrityksen ja sen asiakkaiden arvioitiin toteuttavan kestävä luontomatkailua hyvin. Yritysverkoston ja yrityksen sidosryhmien osalta tulokset olivat samansuuntaisia: valtaosan mielestä periaatteet toteutuivat melko hyvin tai erittäin hyvin myös näiden toiminnassa.

Vuonna 2007, kun kysely tehtiin, talouden taantuma ei ollut vielä alkanut ja yritysten usko tulevaisuuteen oli vahva. Kaikki yritykset arvioivat toimintansa pysyvän vähintään entisellään ja 88 % uskoi toiminnan kasvavan. Myös henkilöstömäärän arvioitiin kasvavan, joskin hillitymmin kuin liiketoiminnan. Myös Päijänteen kansallispuiston matkailun oletettiin kasvavan tulevaisuudessa. Yritykset arvioivat asiakaskuntansa kansainvälistyvän jonkin verran ja painottuvan tulevaisuudessa nykyistä enemmän yritysasiakkaisiin. Yli puolet yrityksistä uskoi Päijänteen kansallispuiston merkittävän yritystoiminnalleen tulevaisuudessa paljon, joten puiston merkitys yrityksille tulee tulevaisuudessa todennäköisesti jossain määrin lisääntymään.

Päijänteen kansallispuiston yritystutkimuksen alhainen vastausprosentti (17 %) kertoo kansallispuiston vähäisestä merkityksestä sijaintialueen yrityksille. Kysely aiheesta, jota ei koeta oman liiketoiminnan tai sen kehittämisen kannalta merkittäväksi, ei motivoi vastaamaan. Vastanneista 17:sta yrityksestäkin vain 7 eli alle puolet oli hyödyntänyt kansallispuistoa toiminnassaan. Myös yhteistyö Metsähallituksen kanssa oli vastausten perusteella heikkoa. On siis ilmeistä, että tällä hetkellä lähi-alueella toimivat matkailuyritykset eivät koe Päijänteen kansallispuistoa voimavarana eivätkä Metsähallitusta kannattavana ja hyötyä tuovana yhteistyökumppanina. Vapaamuotoisissa palautteissa tuotiin myös esiin yhteysliikenteen tärkeys alueen saavutettavuuden kannalta ja toivottiin parempia kulkuyhteyksiä kansallispuiston saariin. Tämä on ehdoton edellytys kansallispuistossa tapahtuville aktiviteeteille niissä yrityksissä, joilla ei ole omaa venekalustoa asiakkaiden kuljettamiseen.

Vastanneet yritykset olivat tehneet vaihtelevasti keskinäistä yhteistyötä. Yhteistyö kuitenkin nähtiin oman toiminnan kannalta tärkeänä. Yhteistyöverkostojen ja -mallien kehittäminen voisi tarjota yrityksille uusia mahdollisuuksia, jolloin ne voivat paremmin erikoistua ja kehittää päätoimialansa erikoisosaamista. Jos yhteistyötä kehitetään kansallispuistossa tapahtuvia toimintoja, esimerkiksi retkiä ja seikkailuohjelmia silmällä pitäen, olisi Metsähallituksella tässä luonteva rooli puiston alueen asiantuntijana ja toisaalta vastuu koordinoida, että yritysten toiminta on kestävä luontomatkailun periaatteiden mukaista. Yritysten ja Metsähallituksen yhteismarkkinointi voisi olla kannattavaa, sillä se kokoaisi alueen palvelutarjonnan yhteen, jolloin matkailijoille olisi helppo räätälöidä monipuolisia lomapaketteja, joihin sisältyisi eri yritysten tuottamia palveluita niin kansallispuistossa kuin sen ympärilläkin.

Päijänteen vesialueet eivät kuulu kansallispuistoon ja saaristakin kuuluu ainoastaan osa. Sen vuoksi olisi olennaista tiedostaa, miten kansallispuisto eroaa ympäröivistä saarista ja mitä erityistä se tarjoaa matkailuyrittäjille, jotta heidän kannattaisi tuoda asiakkaansa juuri sinne eikä esimerkiksi läheisille virkistysalueyhdistyksen saarille tai vain veneilemään Päijänteelle. Ilman profiilointia ja palveluita tuottavaa yrittäjäverkostoa kansallispuistoa on hankala markkinoida vetovoimaisena luontomatkailukohteena. Metsähallituksen näkökulmasta oman profiilin tietoinen kohentaminen ja tunnettuuden lisääminen kansallispuistossa ja sen ympäristössä sekä kansallispuistokonseptin sisällön ja markkinoinnin kehittäminen toisi Päijänteen kansallispuiston tarjoamat mahdollisuudet paremmin yritysten tietoon.

Lähteet

v. Boehm, A. 2010: Päijänteen kansallispuiston kävijätutkimus 2008. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 130. 59 s.

Koulutuskeskus Salpaus 2008: Inhappytants – Eloisa maaseutu -hanke. – http://projektori.phkk.fi/julkinen_prohati_projekti.asp?pid=442, 1.2.2009.

Metsähallitus 1996: Päijänteen kansallispuiston virkistyskäyttö. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 61. 69 s.

Metsähallitus 1997: Päijänteen kansallispuiston runkosuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 37. 39 s.

Metsähallitus 2008: Luontoon.fi-verkkopalvelu. – <http://www.luontoon.fi/paijanne>, 14.12.2008.

Päijänne-Leader 2009: Toimintaryhmä Päijänne-Leaderin verkkosivut. – <http://www.paijanne-leader.net/> 15.1.2009.

Asiakastyytyväisyys osatekijöittäin

Metsähallituksen toiminta		Palvelut alueella		Ympäristö		Yhteistyö MH:n kanssa	
Palvelurakenteet alueen sisäntuloväylillä (pysäköinti- ja rantautumispaikat jne.)	3,17	Pysäköinti- ja rantautumispaikat	3,75	Yleinen turvallisuus	4,00	Alueen käyttöön liittyvät sopimukset	3,50
Palvelurakenteet maastossa (tulentelepaikat, polut, laadut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)	3,25	Tiestö	4,20	Yleinen siisteys	4,20	Alueen käyttöön liittyvät luvat	3,67
Rakenteiden ja reittien turvallisuus	3,88	Reittien opastetaulut	3,67	Maiseman vaihtelevuus	3,83	Alueen ja palveluiden markkinointi	3,00
Maasto-opasteet (infotaulut, viitoitus)	3,75	Polku- ja/tai latureitistö	3,80	Virkistysympäristön viihtyisyys	4,00	Luontokeskuksen palvelut	3,17
Polttopuuhuolto	3,57	Polku- ja/tai latuviitoitukset	3,60	Luonnontilaiset tai erämaiset alueet	4,20	Alueen käytön suunnittelu	2,50
Jätehuolto (käymälät, jättepisteet, yleinen siisteys)	3,25	Tulentelepaikat ja laavut	4,00			Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	3,00
Erytisryhmien palvelut (esim. liikuntaesteiset)	2,25	Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	3,80			Maa-aineksen myynti/osto	4,00
Metsähallituksen henkilöstön yhteistyö yrittäjien kanssa	2,50	Yleisökäymälät	2,80			Matkailun ohjelmapalvelut	2,00
Opastusaineiston laatu ja saatavuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)	2,67	Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3,75			Hakkuiden suunnittelu	5,00
Metsähallituksen kyseisen alueen www-sivujen hyödyllisyys	3,75	Erytistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	4,25			Puun ostomyynti	5,00
Metsähallituksen tarjoama ympäristö- ja laatu- ja laatujärjestelmäkoulutus	3,00	Telttailupaikat	3,60				
		Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	3,80				
		Rantautumispaikat	3,00				
		Vuorovenekuljetukset	4,00				
		Uimarantojen palveluvarustus	2,60				
		Ennakkoinformaatio	3,00				
		Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	2,25				
		Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3,40				
		Palveluiden määrä	3,40				
Aluekohtainen keskiarvo	3,24		3,51		4,04		3,37
Vertailukelpoinen keskiarvo	3,24		3,60		4,00		3,37
Aluekohtainen kävijättyytyväisyysindeksi					3,46		
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijättyytyväisyysindeksi					3,46		

Toiveita ja terveisiä Metsähallitukselle

Yrityksen ensisijainen päätoimiala	Kehittämistoiveet alueelle
Majoituspalvelut	Toivoisin, että kansallispuistoon pääsisivät myös sellaisten yritysten asiakkaat, joilla ei itsellään ole vesiliikennekalustoa ja että saatavilla olisi kielitaitoista opaspalvelua.
Majoituspalvelut	Rantautumis- ja leirytympaikoja ja majoittautumispaikoissa kehittämisen tarvetta.
Majoituspalvelut	Veneilijöiden omavaltainen käyttäytyminen kuriin, kiitos!
Majoituspalvelut	Pääsy puistoon tulisi olla helpompaa. Ongelmaksi on usein koitunut järjestettyjen retkien vähäinen määrä, lähtöpaikka kaukana Vääksystä jne. Asiakkaat haluaisivat sinne mennä, mutta milläs menet?
Majoituspalvelut	Suurimmaksi osaksi Padasjoella olevan kansallispuiston opastus ja neuvonta tulee tapahtua Padasjoelta, mikä luvattiin kuin puisto perustettiin.
Majoituspalvelut	Yhteismarkkinointi.
Muu	Hyvä kun pidetään max tällä tasolla. Ei liikaa valmispalveluja, luonnonmukaisuutta luonnossa!
Henkilöliikennepalvelut	Matkustajalainoille oma laituritai pari.
Henkilöliikennepalvelut	Laitureiden rakentaminen.
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	Kulttuuritapahtumat, runohetket, katetut istuinpaikat.
Virkistys- ja viihdepalvelut	Yhteistyöverkoston rakentaminen.
Liitännäiset tuotteet	Hyvät esitteet ja Vääksystäkin sujuva reittiliikenne sinne. Veneen vuokrausta Vääksyn satamaan.
Majoituspalvelut	Poluille selvemmat opasteet. Huom! kieliversiot! Teemoitetut reitit nuotiopaikkojen välillä (tarina reitin varrella opastauluisissa).
Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	Runohetket mukaan luonto-opastuksiin.
Majoituspalvelut	Ei itse veneilevien ihmisten pääsyä puistoon tulisi helpottaa. Puistoon tulisi olla yhteys myös Vääksystä. Tuote tulisi olla helppo ostaa ja sen olisi oltava elämyksellinen.
Majoituspalvelut	Tuodaan kansallispuisto paremmin kansalaisten ulottuville.
Majoituspalvelut	Kuten edellä mainitsin, toivomme palveluiden kehittyvän niin, että myös kuljetuskalustoa omistamaton yritys pääsisi asiakkaidensa kanssa helpommin kansallispuiston saariin ja saisi asianmukaisia opaspalveluita.
Majoituspalvelut	Levähdyskatoksia/sateensuojia (Kanadan tyyliin) näköalapaikoille. Paikkoja, joissa voi istahtaa ilman savua. läkimmämmät ihmiset ja ulkom. turistit.
Virkistys- ja viihdepalvelut	Rantautumispaikkoja lisää yrityksille.
Liitännäiset tuotteet	Päijännetaloon toimipiste, sijainti olisi hyvä. Ruuhkasuomesta tullessa Asikkalassa kohtaa ensimmäisen kerran Järvi-Suomen.

Haastattelulomakkeen nro _____

Vastauspäivämäärä _____

Päijänteen kansallispuiston yritystutkimus 2007

Täyttöohjeet:

Yritystutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Päijänteen kansallispuiston matkailun kehittämisessä. Tiedot ovat ehdottoman luottamuksellisia eikä niitä anneta ulkopuolisten tahojen käyttöön. Toivomme teidän vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lukekaa kysymykset huolellisesti.
2. Vastatkaa kysymyksiin yrityskohtaisesti merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään. Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitkää vastauksenne vastausruutuihin. Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Palauttakaa täytetty lomake
4. Lisätietoja antaa Sirpa Glad-Staf, gsm. 040 846 5324; Jere Rauhala, gsm. 0400 825 983

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

TAUSTATIEDOT YRITYKSESTÄ

1. Yrityksen

nimi _____

Y-tunnus _____

perustamisvuosi _____

yhteistyösop. nro _____

2. Vastaajan

nimi _____

asema tai tehtävä yrityksessä _____

vastauspäivämäärä _____ . _____ . 20_____

3. Yrityksen toimialue

(merkitkää tarvittaessa useampi kohta)

- koko Suomi
- joku lääni tai läänit, mikä tai mitkä? _____
- joku maakunta tai maakunnat, mikä tai mitkä? _____

16 Asikkala

781 Sysmä

576 Padasjoki

999 muu kunta

4. Yrityksen päätoimiala(t) tärkeysjärjestyksessä

(1=tärkein, 2=seuraavaksi tärkein jne.)

1 majoituspalvelut	_____	6 virkistys- ja viihdepalvelut	_____
2 ravitsemis- ja cateringpalvelut	_____	7 sekalaiset matkailupalvelut	_____
3 henkilöliikennepalvelut	_____	8 liitännäiset tuotteet	_____
4 matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	_____	9 ei-ominaiset tuotteet	_____
5 kulttuuripalvelut	_____	99 muu	_____

5. Mitkä ovat tärkeimmät yrityksenne tarjoamat palvelut ja aktiviteetit?

ASIAKKAAT

6a. Kuinka monta % yrityksenne asiakkaista on viimeisten 12 kk aikana ollut

suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yrittäjäasiakkaita	_____ %
yhteensä	<u>100</u> %	yhteensä	<u>100</u> %
yhteensä noin	_____	hlöä	

6b. Mikäli yrityksellänne on ollut ulkomaalaisia asiakkaita viimeisten 12 kk aikana, mikä on ollut heidän kansallisuutensa?

0 ei tiedossa	_____ %	392 Japani	_____ %
	-		-
40 Itävalta	_____ %	428 Latvia	_____ %
	-		-
208 Tanska	_____ %	440 Liettua	_____ %
	-		-
233 Viro	_____ %	578 Norja	_____ %
	-		-
246 Suomi	_____ %	643 Venäjä	_____ %
	-		-
250 Ranskan tasavalta	_____ %	752 Ruotsi	_____ %
	-		-
276 Saksa	_____ %	999 muu kuin Suomi, ei määriteltä	_____ %
	-		-
null			100 %

7. Kuinka asiakaskuntanne jakaantuu kuukausittain?

a) yksityisasiakkaat

tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %
yhteensä n.	_____ hlöä

b) yritysasiakkaat

tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %
yhteensä	100 %
yhteensä n.	_____ hlöä

HENKILÖSTÖ

8. Yrityksenne työntekijä- ja henkilötöymäärä vuonna 2007

vakituiset kokopäiväiset _____ henkilöä ja _____ henkilötöyvuotta

vakituiset osa-aikaiset _____ henkilöä ja _____ henkilötöyvuotta

määräaikaiset kokopäiväiset _____ henkilöä ja _____ henkilötöyvuotta

määräaikaiset osa-aikaiset _____ henkilöä ja _____ henkilötöyvuotta

joista maastopalveluihin (mukaan lukien valmistele-
vat työt) liittyy _____ henkilöä ja _____ henkilötöyvuotta

9. Kuinka moni yrityksenne työntekijöistä asuu Asikkalan Padasjoen tai Sysmän kunnassa (puiston tai vastaavan sijaintikunnat)

vakituiset kokopäiväiset _____ määräaikaiset kokopäiväiset _____

vakituiset osa-aikaiset _____ määräaikaiset osa-aikaiset _____

10. Mikä on ollut yrityksenne työvoimatilanne viimeisten 12 kk aikana?

- 0 ei tiedossa
- 1 sopivasti työntekijöitä
- 2 liikaa työntekijöitä sesongin ulkopuolella
- 3 jatkuvasti työvoimapula
- 4 sesonkiaikoina työvoimapula

11. Millainen pätevyys yrityksenne henkilöstöllä (mukaan lukien alihankkijat) on päätoimialoillanne (ks. kysymys nro 4) - oppilaitoksen, järjestön tms. myöntämä ja ajantasainen koulutus?

asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinäinen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

	erittäin hyvä				erittäin huono
	5	4	3	2	1
1 majoituspalvelut	☐	☐	☐	☐	☐
2 ravitsemis- ja cateringpalvelut	☐	☐	☐	☐	☐
3 henkilöliikennepalvelut	☐	☐	☐	☐	☐
4 matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut	☐	☐	☐	☐	☐
5 kulttuuripalvelut	☐	☐	☐	☐	☐
6 virkistys- ja viihdepalvelut	☐	☐	☐	☐	☐
7 sekalaiset matkailupalvelut	☐	☐	☐	☐	☐
8 liitännäiset tuotteet	☐	☐	☐	☐	☐
9 ei-ominaiset tuotteet	☐	☐	☐	☐	☐
99 muu _____	☐	☐	☐	☐	☐

Päijänteen kansallispuisto

12. Onko yrityksenne käyttänyt Päijänteen kansallispuistoa liiketoiminnassaan viimeisten 12 kk:n aikana? (ks. kartta)

kyllä -> JATKAKAA SEURAAVASTA KYSYMYKSESTÄ

ei -> SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 22

A) JOS YRITYS ON KÄYTTÄNYT Päijänteen kansallispuistoa LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk:n AIKANA, -> JATKAKAA TÄSTÄ

13. Minkälaisia toimintoja harjoititte vuonna 2006 Päijänteen kansallispuiston alueella ja millä niistä yrityksellänne on voimassa oleva pelastusviranomaisten hyväksymä turvallisuussuunnitelma? (Kulttajaturvallisuuslaki v 2004)

	turvallisuussuunnitelma		turvallisuussuunnitelma
4 ☐ retkeily	☐	66 ☐ soutu	☐
7 ☐ pyöräily	☐	68 ☐ pienmoottoriveneily	☐
8 ☐ kalastus	☐	69 ☐ moottoriveneily (matkavene)	☐
9 ☐ lintuharrastus	☐	70 ☐ purjehdus	☐
10 ☐ marjastus	☐	74 ☐ vesihiihto	☐
11 ☐ sienestys	☐	76 ☐ jääpurjehdus	☐
17 ☐ leirikoulu	☐	81 ☐ reittivene- tai reittilaivaliikenne	☐
21 ☐ murtomaahiihto	☐	82 ☐ maastoruokailu	☐
29 ☐ potkukelkkailu	☐	84 ☐ maastopyöräily	☐
30 ☐ retkiluistelu	☐	86 ☐ opastettu retki	☐
31 ☐ moottorikelkkailu	☐	88 ☐ kulttuuriperintöön tutustuminen	☐
32 ☐ koiravaljakkoajelu	☐	103 ☐ kiertojelu	☐
35 ☐ ratsastus	☐	110 ☐ hiihto / sauvakävely	☐
36 ☐ metsästys	☐	111 ☐ mökkeily	☐
53 ☐ luontokuvaus, maalaaminen	☐	114 ☐ tapahtuman järjestäminen	☐
64 ☐ melonta	☐	999 ☐ muu _____	☐

13.b Mikä valitsemanne vaihtoehto on ollut kaikkein tärkein? _____

14. Mihin toimintoihin yrityksellänne on tarkoitus käyttää Päijänteen kansallispuistoa seuraavien 12 kk aikana?

4 ☐ retkeily	32 ☐ koiravaljakkoajelu	81 ☐ reittivene- tai reittilaivali- kenne
7 ☐ pyöräily	35 ☐ ratsastus	82 ☐ maastoruokailu
8 ☐ kalastus	36 ☐ metsästys	84 ☐ maastopyöräily
9 ☐ lintuharrastus	53 ☐ luontokuvaus, maalaami- nen	86 ☐ opastettu retki
10 ☐ marjastus	64 ☐ melonta	88 ☐ kulttuuriperintöön tutus- tuminen
11 ☐ sienestys	66 ☐ soutu	103 ☐ kiertoajelu
17 ☐ leirikoulu	68 ☐ pienmoottoriveneily	110 ☐ hiihto / sauvakävely
21 ☐ murtomaahiihto	69 ☐ moottoriveneily (matkave- ne)	111 ☐ mökkeily
29 ☐ potkukelkkailu	70 ☐ purjehdus	114 ☐ tapahtuman järjestäminen
30 ☐ retkiluistelu	74 ☐ vesihiihto	999 ☐ muu
31 ☐ moottorikelkkailu	76 ☐ jääpurjehdus	

15. Kuinka usein yrityksenne on käyttänyt Päijänteen kansallispuistoa yritystoiminnassa viimeisten 12 kk aikana?

yrityksenne sesonkiaikoina

- 1 kerran viikossa tai useammin
 2 kerran kahdessa viikossa
 3 kerran kuukaudessa
 4 harvemmin

yrityksenne sesongin ulkopuolella

- 1 kerran viikossa tai useammin
 2 kerran kahdessa viikossa
 3 kerran kuukaudessa
 4 harvemmin

16. Kuinka monta %:a Päijänteen kansallispuistoa käyttävistä asiakkaistanne on viimeisten 12 kk:n aikana ollut?

suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yrittäjäasiakkaita	_____ %
yhteensä	100 %	yhteensä	100 %
yhteensä noin	_____ hlöä		

17. Kuinka Päijänteen kansallispuistoa käyttävä asiakaskuntanne jakaantuu kuukausittain?

a) yksityisasiakkaat

tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %
yhteensä	_____ 100 %
yhteensä n.	_____ hlöä

b) yritysasiakkaat

tammikuu	_____ %
helmikuu	_____ %
maaliskuu	_____ %
huhtikuu	_____ %
toukokuu	_____ %
kesäkuu	_____ %
heinäkuu	_____ %
elokuu	_____ %
syyskuu	_____ %
lokakuu	_____ %
marraskuu	_____ %
joulukuu	_____ %
yhteensä	_____ 100 %
yhteensä n.	_____ hlöä

18. Kuinka paljon Päijänteen kansallispuistolla on ollut merkitystä yrityksellenne viimeisten 12 kk aikana?

asteikolla 5 = erittäin paljon, 4 = melko paljon, 3 = keskimääräisesti, 2 = melko vähän, 1 = ei lainkaan

erittäin paljon   5   4   3   2   1 ei lainkaan
○ ○ ○ ○ ○

19a. Mitä mieltä olette yrityksenne käyttämien palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä nykyisin Päijänteen kansallispuistossa?

Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioika palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli yrityksenne ei ole käyttänyt palvelua tai rakennetta vuonna 2006, jättäkää laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastittakaa vaihtoehto "emme ole käyttäneet palvelua". Palvelun tai rakenteen määrän voitte arvioida aina.

yrityksen käyttämän palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono
 palveluiden ja rakenteiden nykyinen määrä asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni

	yrityksen käyttämän palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu					emme ole käyttäneet	palveluiden ja rakenteiden nykyinen määrä			en osaa sanoa
	erittäin hyvä	4	3	2	1		erittäin huono	liian suuri	liian pieni	
	5	4	3	2	1		3	2	1	
1 pysäköintipaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2 tiestö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3 reittien opastetaulut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4 polku- ja/tai latureitistö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5 polku- ja/tai latuviitoitukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6 tulentekopaikat ja laavut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7 polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulpakoilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8 yleisökäymälät	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9 jätehuollon toteutus ja ohjaus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10 erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13 telttailupaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16 Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (www.luontoon.fi ja www.metsa.fi)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
24 rantautumispaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28 vuorovenekuljetukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33 uimarantojen palveluvarustus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
35 ennakkoinformaatio	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
50 yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmalvelut)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
51 reittien ja rakenteiden turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
52 yleinen turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
53 yleinen siisteys	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

54 maiseman vaihtelevuus	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
97 virkistysympäristön viihtyisyys	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐
98 luonnontilaiset tai erämaiset alueet	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐
999 jokin muu _____	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐

19b. Kuinka tyytyväisiä olette kokonaisuudessaan Päijänteen kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään?

asteikolla 5 = erittäin tyytyväinen, 4 = melko tyytyväinen, 3 = ei kumpikaan, 2 = melko tyytymätön, 1 = erittäin tyytymätön

erittäin tyytyväinen   5   4   3   2   1 erittäin tyytymätön

20. Mitä toiveita teillä on Päijänteen kansallispuiston kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

---

21. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää Päijänteen kansallispuistoa liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk aikana?

asteikolla 5 = erittäin todennäköisesti, 4 = todennäköisesti, 3 = ehkä, 2 = epätodennäköisesti, 1 = erittäin epätodennäköisesti

erittäin todennäköisesti   5   4   3   2   1 erittäin epätodennäköisesti

A) YRITYKSET, JOTKA OVAT KÄYTTÄNEET Päijänteen kansallispuistoa VIIMEISTEN 12 kk AIKANA ? SIIRTYKÄÄ KYSYMYKSEEN NRO 25

B) JOS YRITYS EI OLE KÄYTTÄNYT Päijänteen kansallispuistoa LIIKETOIMINNASSAAN VIIMEISTEN 12 kk AIKANA JATKAKAA TÄSTÄ

22. Miksi yrityksenne ei ole käyttänyt Päijänteen kansallispuistoa liiketoiminnassaan?

---

23. Mitä toiveita teillä on Päijänteen kansallispuiston kehittämiseksi, jotta se vastaisi paremmin yrityksenne tarpeita?

---

24. Kuinka todennäköisesti yrityksenne käyttää Päijänteen kansallispuistoa liiketoiminnassaan seuraavien 12 kk aikana?

asteikolla 5 = erittäin todennäköisesti, 4 = todennäköisesti, 3 = ehkä, 2 = epätodennäköisesti, 1 = erittäin epätodennäköisesti

erittäin todennäköisesti   5   4   3   2   1   erittäin epätodennäköisesti

○ ○ ○ ○ ○

YLEINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA MATKAILUYRITYSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ VUONNA 2006

25. Taloudellinen kannattavuus vuonna 2006 oli mielestäni

asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

	erittäin hyvä	5	4	3	2	1	erittäin huono
1 matkailun toimialalla koko maassa		○	○	○	○	○	
2 matkailun toimialalla maakunnassa ja kohdealueella		○	○	○	○	○	
3 omassa yrityksessä		○	○	○	○	○	

26. Toimintaympäristö vuonna 2006 oli mielestäni

asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

	erittäin hyvä	5	4	3	2	1	erittäin huono
1 matkailualan yrittäjyyden toiminta- edellytyksien suhteen yleisesti Suo- messä		☐	☐	☐	☐	☐	
2 yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen maakunnallisesti tai seudul- lisesti		☐	☐	☐	☐	☐	
3 yrittäjyyden toimintaedellytyksien suhteen alueen sijaintikunnassa tai - kunnissa		☐	☐	☐	☐	☐	
4 alueen yrittäjien keskuudessa		☐	☐	☐	☐	☐	
5 yhteistyössä Metsähallituksen kanssa		☐	☐	☐	☐	☐	
6 omassa yrityksessä		☐	☐	☐	☐	☐	

27. Teettekö yhteistyötä Päijänteen kansallispuiston alueella muiden yritysten kanssa?

asteikolla 5 = erittäin paljon, 4 = melko paljon, 3 = keskinertaisesti, 2 = melko vähän, 1 = ei lainkaan

erittäin paljon   5   4   3   2   1 ei lainkaan

28. Millaisissa asioissa teette yhteistyötä Päijänteen kansallispuiston alueen muiden yritysten kanssa?

1 ☐ markkinointi	7 ☐ majoituspalvelut
2 ☐ myynti	8 ☐ ruokailupalvelut
3 ☐ kalusto	9 ☐ ohjelmapalvelut
4 ☐ tapahtumat	10 ☐ kuljetuspalvelut
5 ☐ tuotteet	99 ☐ muu _____
6 ☐ tuotekehitys	

29. Aiotteko lisätä yhteistyötä Päijänteen kansallispuiston alueella muiden yritysten kanssa seuraavien 12 kk aikana?

asteikolla 5 = erittäin todennäköisesti, 4 = todennäköisesti, 3 = ehkä, 2 = epätodennäköisesti, 1 = erittäin epätodennäköisesti

erittäin todennäköisesti   5   4   3   2   1   erittäin epätodennäköisesti

30. Onko yhteistyön tekeminen mielestänne hyvä asia yrityksenne menestymisen kannalta?

asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

erittäin hyvä   5   4   3   2   1   erittäin huono

31. Kuinka paljon teette nykyisin luontomatkailuun liittyvää yhteistyötä Päijänteen kansallispuiston alueella?

Yrityksellä on _____ kpl alihankkijoita.

Yrityksellä on _____ kpl tasavertaista yhteistyökumppania (asiakkaat maksavat suoraan ko. yrittäjälle)

Yritys toimii alihankkijana _____ (kpl) yritykselle.

32. Tuotepaketit, jotka yrityksenne tuottaa PÄÄTUOTTAJANA yhdessä jonkun muun yrityksen tai ulkopuolisen tahon kanssa:

tuotepaketti

yhteistyökumppanin tai -kumppanien nimet

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

33. Tuotatteko ALIHANKINTANA verkoston muille jäsenille palveluja/työsuorituksia?

palvelut/työsuoritukset	kenelle?	määrä kpl/vuosi
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

34. Mikä on näkemyksenne alueen yrittäjien keskinäisestä yhteistyöstä tarkasteluvuonna.

asteikolla 5 = täysin samaa mieltä, 4 = jonkin verran samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jonkin verran eri mieltä, 1 = täysin eri mieltä

	täysin samaa mieltä	5	4	3	2	1	täysin eri mieltä
1 yrittäjäverkoston toiminta parani edellisestä vuodesta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
2 työnjako muiden yrittäjien kanssa oli kannattavaa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
3 yrityksemme pystyi erikoistumaan alueen palveluketjussa, koska toiset yrittäjät osaavat hoitaa tehtävänsä osaltaan riittävän hyvin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

YHTEISTYÖ METSÄHALLITUKSEN JA YRITYKSEN VÄLILLÄ VUONNA 2006

35. Missä seuraavista asioista yrityksenne on tehnyt yhteistyötä tai asioinut Metsähallituksen kanssa Päijänteen kansallispuiston alueella?

asteikolla 5 = erittäin paljon, 4 = melko paljon, 3 = keskimääräisesti, 2 = melko vähän, 1 = ei lainkaan

	erittäin paljon				ei lainkaan
	5	4	3	2	1
1 alueen käyttöön liittyvät sopimukset	☐	☐	☐	☐	☐
2 alueen käyttöön liittyvät luvat	☐	☐	☐	☐	☐
3 alueen ja palveluiden markkinointi	☐	☐	☐	☐	☐
4 luontokeskuksen palvelut	☐	☐	☐	☐	☐
5 alueen käytön suunnittelu	☐	☐	☐	☐	☐
6 Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	☐	☐	☐	☐	☐
7 maa-aineksen myynti/osto	☐	☐	☐	☐	☐
8 tonttikaupat ja vuokraus	☐	☐	☐	☐	☐
9 matkailun ohjelmapalvelut	☐	☐	☐	☐	☐
10 hakkuiden suunnittelu	☐	☐	☐	☐	☐
11 puun ostomyynti	☐	☐	☐	☐	☐
99 muu _____	☐	☐	☐	☐	☐

36. Oletteko olleet tyytyväisiä yhteistyöhön seuraavissa asioissa Metsähallituksen kanssa Päijänteiden kansallispuiston alueella?

Vastatkaa jokaiseen kohtaan ja arvioikaa tyytyväisyytenne yhteistyöhön, mikäli yrityksellänne on siitä kokemuksia. Muussa tapauksessa jättäkää arviointikohta tyhjäksi ja rastittakaa vaihtoehto "ei yhteistyötä".

asteikolla 5 = erittäin tyytyväinen, 4 = melko tyytyväinen, 3 = ei kumpikaan, 2 = melko tyytymätön, 1 = erittäin tyytymätön

	erittäin tyytyväinen	5	4	3	2	1	erittäin tyytymätön	ei yhteistyötä
1 alueen käyttöön liittyvät sopimukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2 alueen käyttöön liittyvät luvat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3 alueen ja palveluiden markkinointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4 luontokeskuksen palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5 alueen käytön suunnittelu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6 Metsähallituksen palvelurakenteiden käyttö (tuvat, tulipaikat yms.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7 maa-aineksen myynti/osto	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8 tonttikaupat ja vuokraus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9 matkailun ohjelmapalvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10 hakkuiden suunnittelu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11 puun ostomyynti	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
99 muu _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

37. Arvioikaa Metsähallituksen muuta toimintaa Päijänteen kansallispuistossa.

asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

	erittäin hyvä	5	4	3	2	1	erittäin huono	emme ole käyt- täneet
1 palvelurakenteet alueen sisääntu- lovyillä (pysäköinti- ja rantautumis- paikat jne.)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
2 palvelurakenteet maastossa (tu- lentekopaikat, polut, ladut, laiturit, sillat, puukatokset, käymälät jne.)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
3 rakenteiden ja reittien turvallisuus		☐	☐	☐	☐	☐		☐
4 maasto-opasteet (infotaulut, viitoi- tus)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
5 polttopuuhuolto		☐	☐	☐	☐	☐		☐
6 jätehuolto (käymälät, jätepisteet, yleinen siisteys)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
7 erityisryhmien palvelut (esim. lii- kuntaesteiset)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
8 Metsähallituksen henkilöstön yh- teistyö yrittäjien kanssa		☐	☐	☐	☐	☐		☐
9 opastusaineiston laatu ja saata- vuus (MH:n esitteet ja muu aineisto)		☐	☐	☐	☐	☐		☐
10 Metsähallituksen kyseisen alueen www-sivujen hyödyllisyys		☐	☐	☐	☐	☐		☐
11 Metsähallituksen tarjoama ympä- ristö- ja laatujärjestelmäkoulutus		☐	☐	☐	☐	☐		☐
99 Muu _____		☐	☐	☐	☐	☐		☐

KESTÄVÄ LUONTOMATKAILU

38a. Arvioikaa oheisessa liitteessä olevia kestävän luontomatkailun periaatteita Metsähallituksen suojelualueilla

Vastatkaa jokaiseen kohtaan.

asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

	erittäin hyvä	5	4	3	2	1	erittäin huono
Kuinka hyväksyttävänä pidätte periaatteita yleisesti?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kuinka hyvin periaatteet sopivat yrityksen omaan toimintaan?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kuinka toteuttamiskelpoisina pidätte periaatteita?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kuinka selkeitä ja ymmärrettäviä periaatteet ovat?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

38b. Arvioikaa eri tahojen onnistumista kestävän luontomatkailun periaatteiden (9 kohtaa, liite) toteuttamisessa raportointikaudella. Miten hyvin kestävän luontomatkailun periaatteiden toteuttamisessa onnistui/onnistui

asteikolla 5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
yritys ja sen asiakkaat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yrittäjien sidosryhmät	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yrittäjien verkosto	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsähallitus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

38c. Vapaamuotoinen kuvaus merkittävimmistä onnistumisista tai epäonnistumisista ja niiden mahdollisista syistä:

TULEVAISUUS

39. Kuinka monta % yrityksenne asiakkaista arvioitte olevan kahden vuoden päästä

suomalaisia	_____ %	yksityisasiakkaita	_____ %
ulkomaalaisia	_____ %	yrittäjäasiakkaita	_____ %
yhteensä	_____ 100 %	yhteensä	_____ 100 %

40. Minkälaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne on toiminnan kasvun suhteen?

asteikolla 5 = kasvaa merkittävästi, 4 = kasvaa jonkin verran, 3 = pysyy entisellään, 2 = supistuu jonkin verran, 1 = supistuu merkittävästi

	kasvaa merkittävästi	5	4	3	2	1	supistuu merkittävästi
Yrityksen toiminta		☐	☐	☐	☐	☐	

41. Minkälaiset tulevaisuuden näkymät yrityksellänne on henkilöstömäärän suhteen?

asteikolla 5 = kasvaa merkittävästi, 4 = kasvaa jonkin verran, 3 = pysyy entisellään, 2 = supistuu jonkin verran, 1 = supistuu merkittävästi

	kasvaa merkittävästi	5	4	3	2	1	supistuu merkittävästi
Yrityksen henkilöstömäärä		☐	☐	☐	☐	☐	

42. Kuinka paljon arvioitte Päijänteen kansallispuiston merkitsevän yrityksellenne seuraavien vuosien aikana?

asteikolla 5 = erittäin paljon, 4 = melko paljon, 3 = keskimääräisesti, 2 = melko vähän, 1 = ei lainkaan

	erittäin paljon	5	4	3	2	1	ei lainkaan
		☐	☐	☐	☐	☐	

43. Kuinka arvioitte Päijänteen kansallispuiston alueen matkailun tulevaisuutta?

asteikolla 5 = kasvaa merkittävästi, 4 = kasvaa jonkin verran, 3 = pysyy entisellään, 2 = supistuu jonkin verran, 1 = supistuu merkittävästi

	kasvaa merkittävästi	5	4	3	2	1	supistuu merkittävästi
Matkailu Päijänteen kansallispuiston alueella		☐	☐	☐	☐	☐	

44. Suunnitelmia yrityksen oman toiminnan kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana

---

TOIVEITA JA TERVEISIÄ METSÄHALLITUKSELLE

45. Toiveita Päijänteen kansallispuiston kehittämiseksi seuraavien kahden vuoden aikana

---

---

46. Turvallisuuteen liittyvät näkökohdat ja kehittämissuositukset Metsähallitukselle

---

---

47. Muita toiveita Metsähallitukselle

KIITOS VASTAUKSISTANNE!

Kestävän luontomatkailun periaatteet Metsähallituksen kohteissa

Kestävää luontomatkailua harjoitetaan hallinnassamme olevilla suojelu-, erämaa- ja suojeluohjelma-alueilla siten, että

1. luontoarvot säilyvät ja toiminta edistää luonnon suojelua

Luonto on tärkeä matkan syy
Kävijöille kerrotaan luonnosta ja sen suojelusta
Matkailu ei häiritse luontoa, kaikki alueet eivät sovellu matkailukäyttöön
Ryhmät ovat pieniä, kuljetaan reiteillä aina kun mahdollista
Matkailua kanavoidaan palveluvarustuksen sijoituksella ja ohjeilla
Rakennetaan ympäristöön sopeutuvasti, luonnonkauniit alueet säilytetään rakentamattomina
Luonnon kulumista ja muita ympäristövaikutuksia seurataan, tarvittaessa niihin puututaan

2. ympäristöä kuormitetaan mahdollisimman vähän

Toimitaan luonnon ehdoilla, vältetään kaikkea ympäristön kuormitusta
Tavoitteena on ympäristöä säästävä ja roskaton retkeily
Polttopuuta käytetään säästeliäästi
Päästöt veteen ja ilmaan minimoidaan ja suositaan uusiutuvia energialähteitä
MH ja yrittäjät antavat hyvän esimerkin ympäristönsuojelusta

3. arvostetaan paikallista kulttuuria ja perinteitä

Tutustutaan avoimin mielin paikalliseen kulttuuriin
Paikallinen kulttuuri otetaan mahdollisuuden mukaan huomioon tiedon ja elämismahdollisuuksien tarjonnassa
Käytetään paikalliset olot hyvin tuntevia oppaita

4. asiakkaiden arvostus ja tietämys luonnosta ja kulttuurista lisääntyvät

Hankitaan tietoa etukäteen
Tieto löytyy helposti ja on tarjolla kiinnostavassa muodossa
Annetaan mahdollisuus osallistua alueen hoitoon
Oppaat ovat hyvin koulutettuja

5. asiakkaiden mahdollisuudet luonnossa virkistymiseen paranevat

Otetaan huomioon kaikki luonnossa liikkujat
Palvelut mitoitetaan kysynnän ja kohteen mukaan
Tarjotaan luonnonrauhaa ja opastettuja luontoretkiä
Matkailutuotteita kehitetään yhdessä yrittäjien kanssa

6. asiakkaiden henkinen ja fyysinen hyvinvointi vahvistuvat

Suositaan lihasvoimin liikkumista
Huolehditaan asianmukaisesta retkeilyvarustuksesta
Tarjolla on helppoja ja vaativia retkikohteita
Tarjotaan mahdollisuus luontoelämyksiin
Rakenteet, reitit ja ohjelmapalvelut ovat turvallisia

7. vaikutetaan myönteisesti paikalliseen talouteen ja työllisyyteen

Käytetään mahdollisuuksien mukaan paikallisten yrittäjien tuotteita ja palveluja
Työllistetään mahdollisuuksien mukaan paikkakuntalaisia, mutta huomataan, että myös muualta tulleet ihmiset ja ideat voivat olla voimavara kotiseudun kehittämisessä

8. viestintä ja markkinointi ovat laadukasta ja vastuullista

Asiatiedot ovat luotettavia
Tiedotus on avointa ja vuorovaikutteista
Markkinointi ei ole ristiriidassa luonnonsuojelun kanssa

9. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä

Asiakkaiden mielipiteet ovat tärkeitä.
Järjestetään koulutusta yhdessä yrittäjien kanssa
Annetaan kaikille kiinnostuneille mahdollisuus osallistua suunnitteluun
Yhteistyössä asetetaan etusijalle ne, jotka sitoutuvat näihin kestävän luontomatkailun periaatteisiin

Saatekirje

Inhappytants – Eloisa maaseutu on yhteistyöhanke itävaltalaisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena on mm. uusien toimintamallien löytäminen Päijänteen kansallispuiston toiminnan kehittämiseksi. Toimintatapoina ovat pienryhmätyöskentely, teemaseminaarit, työpajat ja opintomatkat.

Inhappytants - Eloisa Maaseutu –hanke tiedottaa:

Hyvä luontomatkailuyrittäjä,

Lähestymme ensimmäistä kertaa Päijänteen kansallispuiston vaikutuspiirissä sijaitsevia matkailuyrittäjiä Metsähallituksen yritystutkimuksen merkeissä. Toivomme teidän vastaavan oheiseen kyselyyn huolella ja yrityskohtaisesti. Kysely on luottamuksellinen ja sen antamat tulokset toimivat kansallispuiston alueen laajemman yhteistyön kehittämiseksi. Kyselyn perusteella selviävät myös alueen muut kehittämisen tarpeet laaja-alaisemmin.

Etsimme samalla alueen keskeisiä matkailullisia kehittäjiä tiiviimpään yhteistyöhön hankkeen vetäjien ja toimijoiden kanssa. Metsähallitus on nyt avannut meille aivan uuden mahdollisuuden kehittää alueen matkailullista vetovoimaa, saavutettavuutta ja matkailullista imagon nostoa. Kuntien ”isät ja äidit” kannustavat kaikkia mukaan yhteiseen kehitystyöhön.

Hankesuunnitelman mukainen Itävallan vierailu toimisi työkaluna, jolla 3 kunnan alueen yrittäjät saadaan kerrankin kerättyä yhteen pohtimaan upean, meidän kaikkien silmissä avautuvan Etelä-Päijänteen alueellista matkailullista hyödyntämistä ja kehittämistä.

Tervetuloa mukaan kansainväliseen hankeyhteistyöhön!

Tiedustelut Sirpa Glad-Staf, kansallispuistokoordinaattori

puh. 040-846 5324, email: sirpa.glad-staf@salpaus.fi

Hankkeen toteuttaja: Koulutuskeskus Salpaus, Asikkalan toimipiste
Yhteistyökumppani Itävallassa: LAG ANNE Regionalforum Steyr-Kirchdorfin
Leader-toimintaryhmä
Yhteistyökumppanit Suomessa: Päijänne-Leader ry, Metsähallitus

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 180 Koskela, K. (toim.) 2009: Ennallistaminen, luonnonhoito ja seuranta Vattajan Dyyni Life-hankkeessa 2005–2009. 218 s.
- No 181 Koskela, K. & Sievänen, M. (eds) 2009: Restoration, environmental management and monitoring in the Vattaja Dyne Life project 2005–2009. 39 s.
- No 182 Junninen, K. 2009: Kalkkikäävän (*Antrodia crassa*) suojeluserelvitys. 51 s.
- No 183 Yliniva, M. & Keskinen, E. 2009: Perämeren kansallispuiston pohjaeläimet. 46 s.
- No 184 Leinonen, K. & Mutenia, A. 2009: Lokan ja Porttipahdan tekojärvien kalakantojen tila. 32 s.

Sarja B

- No 120 Vainio, O. 2009: Napapiirin retkeilyalueen kävijätutkimus 2007. 55 s.
- No 121 Tanskanen, S. 2009: Sinisimpukan luontokeskuksen asiakastutkimus 2008. 55 s.
- No 122 Vainio, O. 2009: Simojärven ja Soppanan alueiden kävijätutkimus 2008. 41 s.
- No 123 Nordström, P. 2009: Teijon retkeilyalueen kävijätutkimus 2008. 56 s.
- No 124 Mustonen, R. & Pekkala, J. 2009: Savonlinnan Riihisaaren museoalueen asiakastutkimus 2008. 42 s.
- No 125 Lindblom, H. & Laukkanen, M. 2010: Punkaharjun alueen kävijätutkimus 2008–2009. 75 s.
- No 126 v. Boehm, A. 2010: Sipoonkorven kävijätutkimus 2009. 74 s.
- No 127 Metsähallitus 2010: Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet. 93 s.
- No 128 Metsähallitus 2010: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2009. 51 s.
- No 129 v. Boehm, A. 2010: Päijänteen kansallispuiston yritystutkimus 2007. 64 s.
- No 130 v. Boehm, A. 2010: Päijänteen kansallispuiston kävijätutkimus 2008. 59 s.

Sarja C

- No 71 Metsähallitus 2010: Martimoaapa–Lumiaapa–Penikat Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 54 s.
- No 72 Metsähallitus 2010: Auttikönkään Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 45 s.
- No 73 Metsähallitus 2010: Paljakan luonnonpuiston, Latvavaaran ja Pirunkirkon hoito- ja käyttösuunnitelma. 57 s.
- No 74 Metsähallitus 2010: Saarijärven aarnialueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 45 s.
- No 75 Metsähallitus 2010: Vorlokin Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 48 s.

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-764-3 (pdf)

Julkaisu on luettavissa osoitteessa:

www.metsa.fi/julkaisut